Beskæftigelses-
ministeriet

Analyse:

Udviklingen i tilgang til sygedagpenge

Maj 2018

1. Indledning og sammenfatning

I efteråret 2016 viste en opfølgning på reformen af sygedagpenge fra 2014, at udgifterne til sygedagpenge var højere end forventet i reformøkonomien. Nærmere analyse pegede på, at det i høj grad skyldtes den stigende tilgang til sygedagpenge fra 2012 til 2015.

Denne analyse blev igangsat med et ønske om at undersøge, om den øgede tilgang blot var en naturlig følge af en øget arbejdsstyrke, eller om der var grupper af mennesker med bestemte karakteristika, som i stigende grad startede et sygdomsforløb, der indebar sygedagpenge.

Siden reformopfølgningen er der kommet tal for tilgangen til sygedagpenge for 2016. Tallet for 2016 viser, at stigningen ikke er fortsat i 2016, og at der i stedet er sket et fald i tilgangen fra 2015 til 2016.

Sammenfatning

Der er omkring 100.000 nye personer i sygedagpengesystemet hvert år. Med nye personer menes personer, der ikke har fået sygedagpenge i minimum det seneste halvandet år. Det var en stigning på knap 10.000 personer fra 2012 til 2015, der gav anledning til denne analyse.

Efterfølgende er der sket et fald igen på knap 2.500 personer fra 2015 til 2016. Der var ca. 102.500 nye personer i sygedagpengesystemet i 2016, og det er ca. 7.500 personer flere end der var 2012.

I denne analyse bliver det belyst, hvor ændringen i tilgangen er sket i løbet af perioden. Er det blot en ændret arbejdsstyrke, der ligger til grund for stigningen? Hvis ikke det er, er der så sket en generel udvikling på tværs af arbejdsmarkedet eller er der bestemte grupper af personer, som i højere eller mindre grad tilgår sygedagpenge?

Analysen peger på, at en større arbejdsstyrke kun i mindre grad forklarer stigningen i tilgangen. I stedet er der tale om, at en større del af arbejdsstyrken får brug for sygedagpengesystemet. Det især tilfældet fra 2012 til 2015, og tendensen fortsatte i 2016, men i et mindre omfang.

Et approksimeret tal for arbejdsstyrken for 2016 giver indikation af, at andelen af arbejdsstyrken, som tilgår sygedagpenge, fortsat er højere end det var i 2012. I 2016 er andelen knap 0,25 pct. point højere end i 2012, og det resulterer i en tilgang, der er 6.400 personer højere end hvad der kan forklares af en ændret arbejdsstyrke. Den resterende stigning på 1.100 personer kan forklares af en øget arbejdsstyrke i perioden.

Det var samme billede, der blev tegnet for perioden 2012-2015. Ud af stigningen på ca. 10.000 personer, kunne knap 8.500 personer forklares af, at en øget andel af arbejdsstyrken kom ind i sygedagpengesystemet.

Analysen giver indikation af, at den stigende tilgang til sygedagpenge varierer på tværs af forskellige grupper i arbejdsstyrken. Der tegner sig et billede af, at:

Omfanget af stigningen skyldes øget tilgang for personer, der er i beskæftigelse. Ud af den øgede tilgang på ca. 7.500 personer fra 2012-2016, så kommer knap 6.800 fra beskæftigelse.

Tendensen til øget tilgang til sygedagpenge er ikke stoppet for mænd. Til gengæld stoppede den øgede tilgang kvinder i 2016. Det skal dog ses i lyset af, at kvinderne stod for den største stigning i 2015.

Stigningen er primært for personer over 30 år. En øget tilgang udover arbejdsstyrken kan kun laves frem til 2015, når der skal opdeles på alder. For personer mellem 30 og 59 år var der øget tilgang på 10 pct., og for personer mellem 60 og 64 år var der tale om mere end 20 pct. Der var ikke stigning for personer under 30 år.

Stigningen er primært sket for personer med en uddannelse. Det gælder på tværs af uddannelse. De største stigninger er for personer med en erhvervsfaglig uddannelse og en lang videregående uddannelse. Men der er også stigninger for personer med en kort og mellemlang uddannelse. Der er ikke sket en stigning for personer uden en uddannelse.

Stigningen for personer med en uddannelse er sket på tværs af alder. Ligeledes er der ikke en stigning for personer uden uddannelse på tværs af alder.

Stigning i både den offentlige og private sektor. Den øgede tilgang fra den offentlige sektor toppede i 2014, men er fortsat på et højt niveau i 2016. I den private sektor startede stigningen først i 2014 og fortsætter med at stige frem til 2016.

Stor tilgang fra otte a-kasser. Der er otte a-kasser, hvor tilgangen er steget med mere end 10 pct., når der er korrigeret for udvikling i antallet af medlemmer. Det gælder a-kasserne for selvstændige (DANA og ASE), Danske Sundhedsorganisationer, Akademikerne, Lederne, Magistrene, CA og Journalist, kommunikation og sprog.

Stigning for etniske danske. Stigningen til sygedagpenge fra 2012 til 2015 var primært drevet at etniske danske personer. Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at opdatere tallet til 2016.

Ingen forskel på tværs af regioner. Der er ikke udtalte forskelle mellem udviklingen i sygedagpengemodtagere på tværs af regioner. Hverken fra 2012-2015 eller frem til 2016.

Variation i tilgang over brancher. De tre brancher, hvor stigningen i tilgangen er størst er offentlig administration, undervisning og sundhed, erhvervsservice samt handel og transport. Her stiger tilgangen med hhv. 1.700, 1.200 og 1.000 personer, når der er korrigeret for udvikling i branchestørrelse. En nærmere opdeling af de 1.700 viser, at bidragene særligt kommer fra ansatte indenfor *undervisning, sundhedsvæsen og sociale institutioner*.

Stigningen er især sket indenfor fire faggrupperinger. Det drejer sig om arbejde, der forudsætter viden på enten mellemniveau eller højeste niveau. Og det drejer sig om gruppen håndværkspræget arbejde og gruppen operatør- og monteringsarbejde samt transportarbejde.

2. Generel udvikling i tilgang til sygedagpengesystemet

Udgangspunktet for denne tilgangsanalyse er udviklingen i tilgangen[1] fra 2012 til 2016, *jf. figur 1.*

Tilgangen til sygedagpenge steg i perioden fra 2012 til 2015 fra ca. 95.000 personer i 2012 til knap 105.000 personer i 2015, mens den faldt til ca. 102.500 personer i 2016. Der er dermed sket en stigning i tilgangen til sygedagpenge på godt 10 pct. fra 2012 til 2015, og på knap 8 pct. fra 2012 til 2016.

Figur 1. Tilgang i sygedagpengesystemet

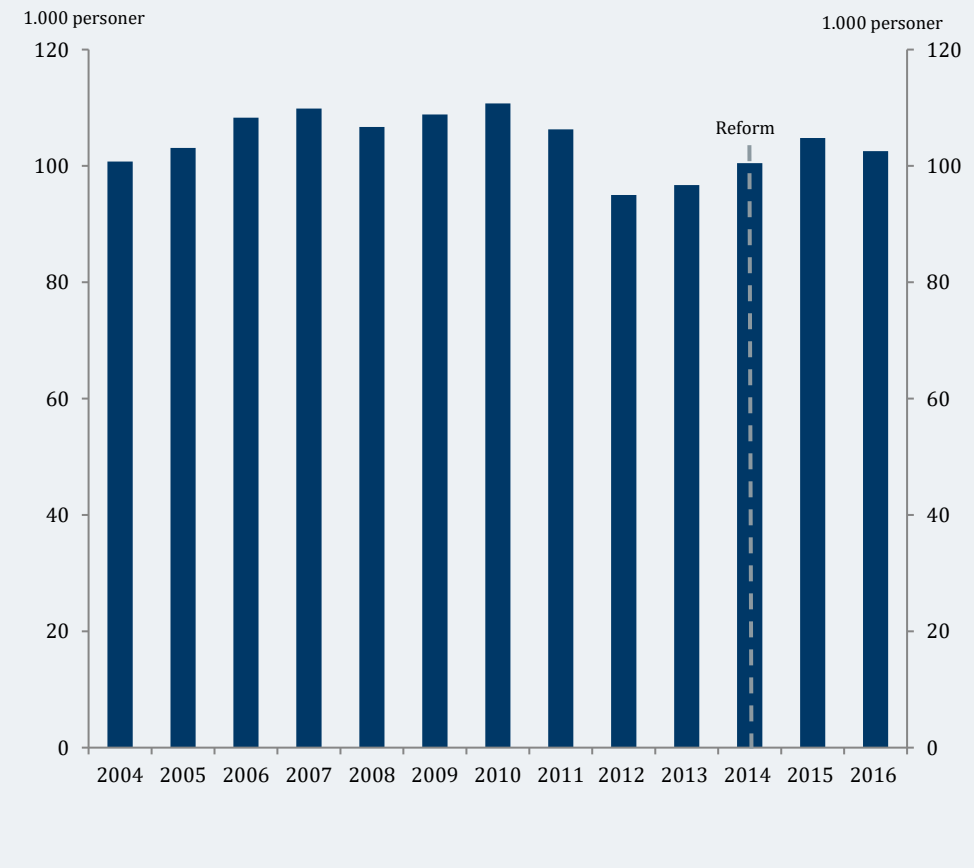

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.

[1] For definition af tilgang se boks 1.

Boks 1. Definition af tilgang til sygedagpengesystemet i indeværende analyse

I opgørelsen af tilgangen til sygedagpengesystemet er der taget udgangspunkt i, at det skal være "nye" i systemet, og det er her defineret ved:

- Personer, der modtager sygedagpenge eller er i et jobafklaringsforløb i den aktuelle periode, og som ikke har modtaget sygedagpenge eller været i et jobafklaringsforløb i de foregående 18 måneder.

Det giver en gruppe af personer, som er tilgået sygedagpengesystemet i perioden 2012-2016. Arbejdsgiverperioden er på 30 dage og med henblik på sammenlignelighed er der set bort fra personer, hvis forløb varer under 5 uger. Det er sket ud fra følgende definition:

- Der ses bort fra personer, hvor sygdomsforløbet varer under 5 uger. Et forløb er defineret som afsluttet, når der er én uge uden enten sygedagpenge eller jobafklaringsforløb.

At tilgangen til sygedagpenge varierer over tid kan der helt overordnet set være to forklaringer på. Den ene mulighed er den simple anledning, at størrelsen på arbejdsstyrken har ændret sig, og der derfor vil være en ændret population, som har mulighed for at tilgå sygedagpengesystemet. Den anden mulighed er, at der er en ændret andel af arbejdsstyrken, som tilgår sygedagpenge. Det kan skyldes en ændret sammensætning af arbejdsstyrken eller at tendensen til at være sygemeldt og komme på sygedagpenge ændrer sig.

Det er skelnen mellem de to forklaringer, der er fokus på i denne analyse. For hver gruppe af sygedagpengemodtagere, med et bestemt karakteristika, er den ændrede tilgang beskrevet via den faktiske udvikling, som ovenfor, udviklingen i tilgang i forhold til arbejdsstyrken mellem 16-64 år for den relevante gruppe, samt den udvikling der skyldes en ændret sammensætning af sygedagpengemodtagere.

I 2012 tilgik ca. 95.000 personer sygedagpengesystemet, svarende til 3,56 pct. af arbejdsstyrken. Der foreligger på nuværende tidspunkt ikke oplysninger om den samlede arbejdsstyrke for 2016, hvorfor tallet er approksimeret, *se boks 2 for fremgangmåde*. Baseret på denne approksimation er andelen af arbejdsstyrken, der i 2016 tilgår sygedagpenge på 3,80 pct., svarende til ca. 102.500 der tilgik sygedagpengesystemet, *jf. figur 2*.

Hvis andelen, der tilgik sygedagpenge, havde været uændret, så ville det kunne forventes, at knap 96.200 havde tilgået sygedagpenge i 2016. Det betyder, at den øgede arbejdsstyrke står for ca. 1.100 personer af den øgede tilgang fra 2012 til 2016. Den resterende stigning på ca. 6.400 personer kan således tilskrives, at der er en større andel af arbejdsstyrken, som har tilgået sygedagpengesystemet. I 2015, hvor tilgangen var størst, betød en øget andel, at 8.400 flere personer tilgik sygedagpengesystemet.

Den øgede andel, hvor der er taget højde for udviklingen i arbejdsstyrken, er vist i figur 3. Når kurven for udviklingen ikke er sammenfaldende med indekset på 100, så er det udtryk for, at ændringen i tilgangen ikke blot skyldes ændringer i arbejdsstyrken, men at det skyldes, at andelen har ændret sig. I dette tilfælde har den ændrede andel betydet en stigning i tilgangen på godt 9 pct. i 2015. I 2016 faldt niveau til knap 7 pct. svarende til de ca. 6.400 personer, *jf. figur 3.*

Figur 2. Tilgang til sygedagpengesystemet som andel af arbejdsstyrken

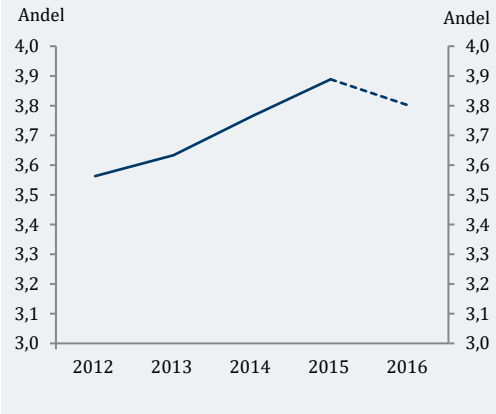

Figur 3. Indeks (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

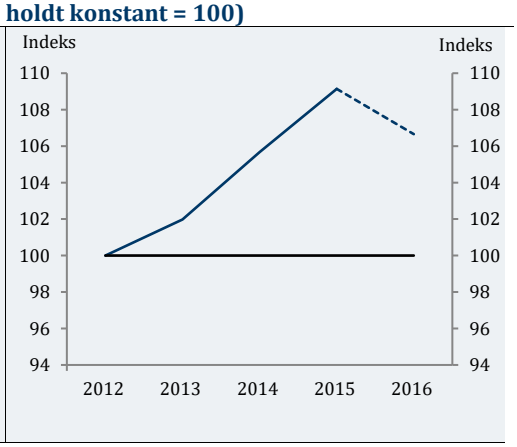

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal for personer mellem 16-64 år og den gennemsnitlige erhvervsfrekvensen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Lovmodellen, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Boks 2. Approksimeret arbejdsstyrke

Tallet for arbejdsstyrken i 2016 er approksimeret ved at anvende:

- Det faktiske befolkningstal for personer mellem 16-64 år i 2016 og den gennemsnitlige erhvervsfrekvens for personer mellem 16-64 år fra 2012 til 2015 i de tilfælde hvor erhvervsfrekvensen er forholdsvis kontant fra 2012 til 2015. Hvis frekvensen ikke er konstant er approksimationen ikke lavet, og der fremgår kun tal frem til 2015. Tallene der benyttes til approksimationen er fra Danmarks Statistik.

For de karakteristika, hvor erhvervsfrekvensen ikke forefindes approksimeres tallet for arbejdsstyrken i 2016 ved at:

- Det faktiske befolkningstal for personer mellem 16-64 år i 2016 og den gennemsnitlige andel af den faktiske befolkning fra 2012 til 2015 for arbejdsstyrken med det givne karakteristika i de tilfælde hvor andelen er forholdsvis konstant fra 2012 til 2015. Hvis frekvensen ikke er konstant er approksimationen ikke lavet, og der fremgår kun tal frem til 2015. Tallene der benyttes til approksimationen er fra Danmarks Statistik.

Arbejdsstyrken fordelt på fagklassifikation og A-kasse er dannet på baggrund af tal fra Lovmodellen.

I de faktiske tal indgår personer under 16 år, mens der er set bort fra personer under 16 år, når der beregnes andele. Forskellen mellem de to opgørelser drejer sig om få personer.

3. Udvikling i tilgang fordelt på en række karakteristika

I ovenstående afsnit blev det vist, at der var en stigning på knap 10.000 personer fra 2012 til 2015, og derefter et fald på knap 2.500 personer. Dette medfører en samlet stigning fra 2012 til 2016 på ca. 7.500 personer, hvor ca. 1.100 personer af den stigning kan forklares af, at arbejdsstyrken fra 2012 til 2016 var steget. Der er samtidig sket en stigning i andelen af arbejdsstyrken, som tilgår sygedagpenge, og det forklarer de resterende ca. 6.400 personer.

Det er interessant at undersøge, om der blot er sket en generel stigning i tilgangen til sygedagpenge på tværs af arbejdsstyrken, eller om stigningen er mere udtalt for nogle grupper af personer sammenlignet med andre. Hvis stigningen ikke er jævnt fordelt på tværs af karakteristika vil sammensætningen af sygedagpengemodtagere også kunne være ændret.

De karakteristika, hvor udviklingen i tilgangen til sygedagpenge undersøges, er:

- Status inden sygemelding (beskæftiget eller ledig)
- Køn

- Alder
- Uddannelsesniveau
- Sammenhæng mellem alder og uddannelse
- Herkomst
- Region (bopæl)
- Sektor
- A-kasse
- Branchefordelt
- Fagklassifikation af arbejde

Tilgang fordelt på beskæftigelse eller ledighed forud for sygemelding

Tilgangen til sygedagpengesystemet er steget i perioden 2012-2016 for personer, der er i beskæftigelse inden sygemelding, mens den er faldet i mindre omfang for personer, der modtager dagpenge eller er jobparate i kontanthjælpssystemet umiddelbart forinden, *jf. figur 4*.

I 2016 havde knap 85.500 af de personer, som tilgik sygedagpenge, beskæftigelse umiddelbart inden sygemelding, sammenlignet med knap 79.000 i 2012. For personer, der var ledige umiddelbart forinden, faldt niveauet en smule fra ca. 8.900 i 2012 til ca. 8.300 i 2016.

De resterende ca. 8.700 personer i 2016 kommer fra eksempelvis fleksjob, selvforsørgelse og SU mv.

Antallet af personer, der tilgår sygedagpenge, og som kommer fra beskæftigelse udgør 3,1 pct. af de beskæftigede i 2012 og 3,3 pct. i 2016, *jf. figur 2*. Fra ledighed tilgik 6,6 pct. af de ledige til sygedagpenge i 2012 sammenlignet med 8,5 pct. i 2015 og 7,0 pct. i 2016.

Figur 4. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på om personen kommer fra beskæftigelse eller ledighed, 1.000 personer

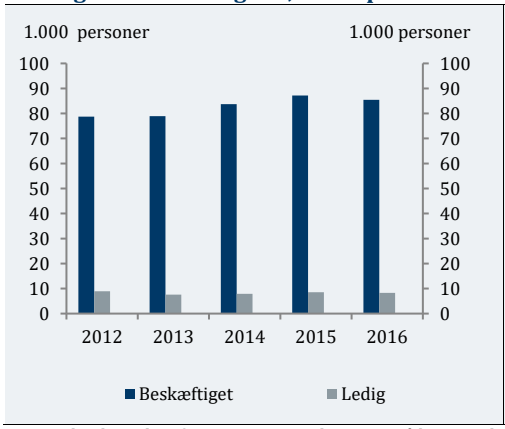

Figur 5. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på om personen kommer fra beskæftigelse eller ledighed

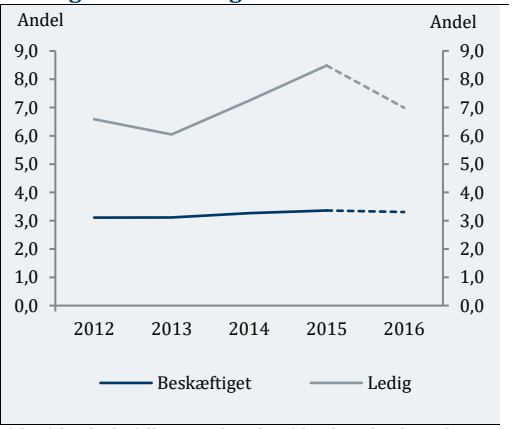

Anm: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016. I ledighedstallet indgår dagpenge og kontanthjælp.
Kilde: Lovmodellen, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Hvis det kun er den generelle udvikling i beskæftigede og ledige i arbejdsstyrken, der har betydning for tilgangen til sygedagpenge, så vil kurverne i figur 6 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af beskæftigede, som tilgik sygedagpenge fra beskæftigelse var stort set uændret fra 2012 til 2013, derefter skete der en stigning frem til 2015, som betød, at der var 8 pct. flere, som tilgik sygedagpenge, udover hvad der kan tilskrives den generelle udvikling i beskæftigelse, *jf. figur 6.* I 2016 falder niveauet til knap 6,5 pct. flere personer end i 2012.

Det svarer til, at der fra beskæftigelse til sygedagpenge er tilgået ca. 5.100 personer, udover dem, som kan tilskrives den generelle udvikling i beskæftigelsen, *jf. tabel 1*.

Tilsvarende er andelen af ledige steget med 6 pct. udover den generelle udvikling, hvilket svarer til ca. 500 personer, *jf. figur 6 og tabel 1*.

Figur 6. Indeks (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

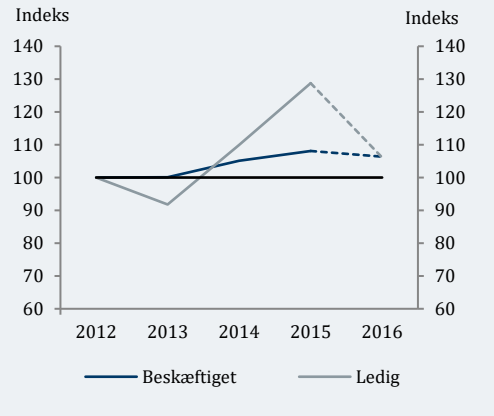

Tabel 1. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Ændret tilgang fra beskæftigelse	6.800
- pga. af øget population	1.600
- pga. øget andel	5.100
Ændret tilgang fra ledighed	-600
- pga. øget population	-1.100
- pga. øget andel	500

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Lovmodellen, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Kønsfordeling

Tilgangen til sygedagpengesystemet er steget for både mænd og kvinder i perioden 2012-2015 og falder for kvinder i 2016, mens tilgangen ikke falder for mænd, *jf. figur 7*.

I 2016 var der knap 43.000 mænd, som tilgik sygedagpenge, og det er en stigning på knap 3.300 siden 2012. For kvinder drejede det sig om en stigning på godt 4.200 fra godt 55.300 til godt 59.500 personer.

I 2015, hvor niveauet af antallet i sygedagpengesystemet var højest, var der knap 43.300 mænd og knap 62.000 kvinder, som tilgik sygedagpenge.

Andelen af kvinder, som tilgår sygedagpenge, ud af omfanget af kvinder i arbejdsstyrken, er på 4,3 pct. i 2012 og stiger til 4,6 pct. i 2016, *jf. figur 8*. I 2015 var andelen 4,8 pct.

Tilsvarende er andelen af mænd, som tilgår sygedagpenge, ud af omfanget af mænd i arbejdsstyrken på 2,9 pct. i 2012 og stiger til 3,1 pct. i 2016. I 2015 var andelen ligeledes 3,1 pct., *jf. figur 8*.

Figur 7. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på køn, 1.000 personer

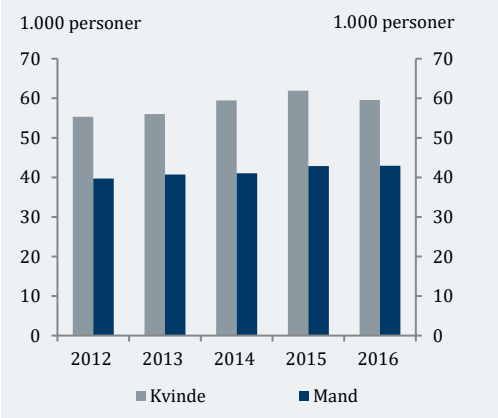

Figur 8. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på køn, andel

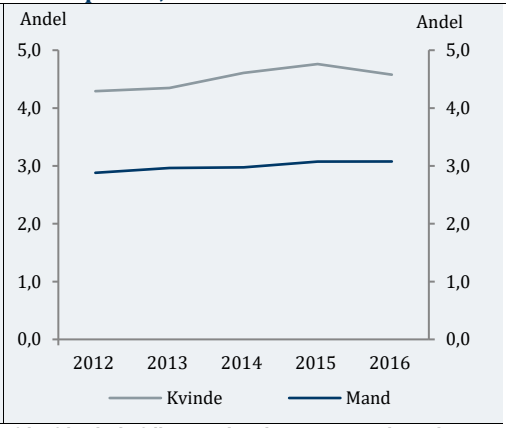

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den gennemsnitlige erhvervsfrekvensen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Lovmodellen, Danmarks Statistik og egne beregninger

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for henholdsvis mænd og kvinder, der har betydning for tilgangen til sygedagpenge, så vil kurverne i figur 9 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af kvinder som tilgik sygedagpenge, stiger først svagt fra 2012 til 2013 og derefter mere kraftigt frem til 2015, hvor niveauet er 11 pct. flere kvinder, som tilgik sygedagpenge udover, hvad der kan tilskrives den generelle udvikling i antallet af kvinder i arbejdsstyrken. I 2016 drejede det sig om knap 7 pct., *jf. figur 9.*

Det svarer til, at der er tilgået godt 3.700 flere kvinder til sygedagpenge udover dem, som kan tilskrives den generelle udvikling.

Tilsvarende er andelen af mænd steget med 7 pct. udover den generelle udvikling, hvilket svarer til knap 3.300 personer, *jf. figur 9 og tabel 2*.

Figur 9. Indeks (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

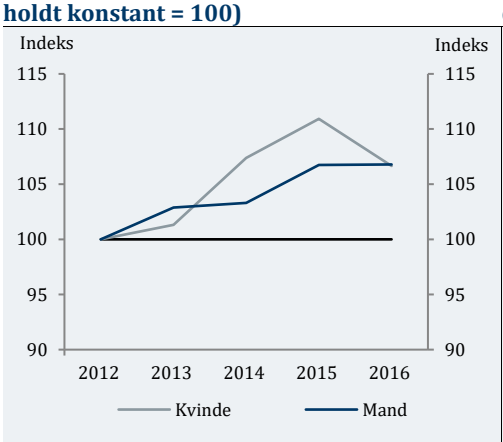

Tabel 2. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang for kvinder	4.200
- pga. øget population	500
- pga. øget andel	3.700
Øget tilgang for mænd	3.300
- pga. øget population	500
- pga. øget andel	2.700

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den gennemsnitlige erhvervsfrekvensen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Lovmodellen, Danmarks Statistik og egne beregninger

Aldersfordeling

Tilgangen til sygedagpengesystemet er steget for alle aldersgrupper i perioden 2012-2016, *jf. figur 10*.

I forbindelse med finanskrisen begyndte flere unge at tage uddannelse frem for at være på arbejdsmarkedet. Det ses i et fald i tallene for erhvervsfrekvensen for 2012-2015. Derfor er det vurderet, at det er for usikkert at anvende et gennemsnit for perioden til at approksimerer tallet for arbejdsstyrken i 2016. Der vil i gennemgangen af den aldersfordelte udvikling således ikke blive lavet en arbejdsstyrke korrektion længere frem end til 2015.

I 2015 var der knap 68.000 personer, som tilgik sygedagpenge, og som var i alderen 30-54 år sammenlignet med knap 63.000 i 2012. I aldersgruppen 55-59 år drejede det sig om en stigning fra godt 13.200 til knap 15.000 personer, mens det for gruppen under 30 år blot drejede sig om en stigning på mindre end 1.000 personer fra godt 12.500 til knap 13.500. For gruppen over 59 år steg tilgangen med godt 2.000 personer fra knap 6.500 til godt 8.500.

Der er ligeledes sket en stigning i andelen af personer, der tilgår sygedagpenge, når udviklingen ses i forhold til arbejdsstyrken for henholdsvis aldersgrupperne 30-54 år, 55-59 år og 60 år og ældre, *jf. figur 11*. Andelen er steget fra 3,9 til 4,3 for de 30-54 årige og fra 4,7 til 5,1 pct. for de 55-59 årige. For personer over 59 år er andelen steget fra 3,8 til 4,6 pct.. Andelen fra unge under 30 år er uændret på 2,1 pct.

Figur 10. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på alder, 1.000 personer

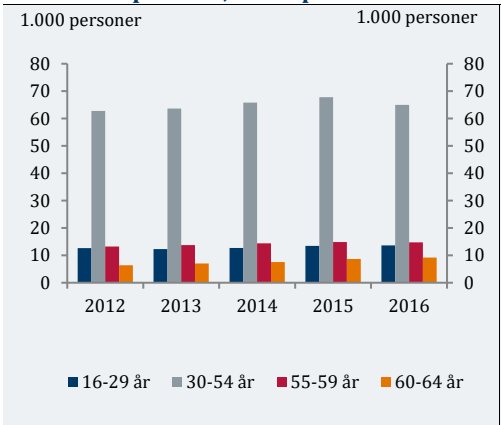

Figur 11. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på køn ift. arbejdsstyrken, andel

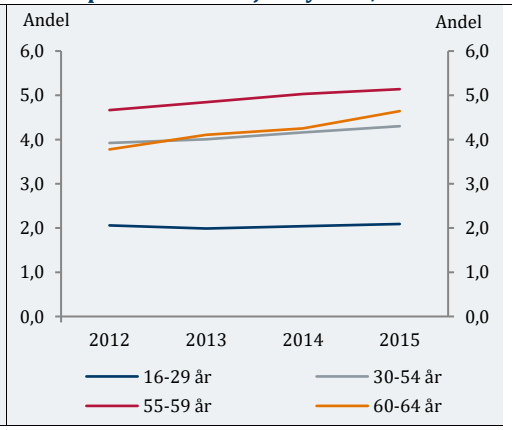

Kilde: Lovemodellen, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for aldersgruppe, der har betydning for tilgangen til sygedagpenge, så vil kurverne i figur 12 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af 30-54 årige som tilgik sygedagpenge stiger svagt fra 2012 til 2015, hvor niveauet er 10 pct. flere 30-54 årige, som tilgik sygedagpenge udover hvad der kan tilskrives den generelle udvikling i gruppen af 30-54 årige i arbejdsstyrken, *jf. figur 12.*

Det svarer til, at der er tilgået knap 6.000 til sygedagpenge af 30-54 årige udover dem, som kan tilskrives den generelle udvikling, *jf. tabel 3*.

Tilsvarende er andelen af 55-59 år steget med 10 pct. udover den generelle udvikling, hvilket svarer til godt 1.500 personer, mens andelen for personer over 59 år er steget med 23 pct., hvilket svarer til knap 2.500 personer, *jf. figur 12*.

Udviklingen blandt de unge under 30 år viser, at der er 2 pct. flere hvad der kan tilskrives den generelle udvikling i antallet af unge i arbejdsstyrken, hvilket svarer til ca. 200 personer, *jf. figur 12*.

Figur 12. Indeks (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

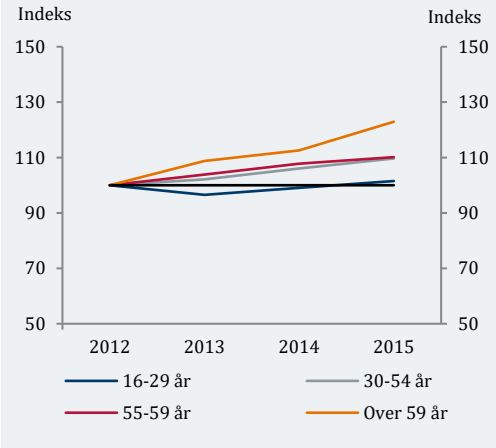

Tabel 3. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang - Under 30 år	800
- pga. øget population	600
- pga. øget andel	200
Øget tilgang - Mellem 30 år og 54 år	5.000
- pga. øget population	-1.000
- pga. øget andel	6.000
Øget tilgang - Mellem 55 år og 59 år	1.700
- pga. øget population	300
- pga. øget andel	1.400
Øget tilgang - Over 59 år	2.300
- pga. øget population	700
- pga. øget andel	1.600

Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger .

Uddannelse

Tilgangen til sygedagpengesystemet er steget for personer med en erhvervskompetencegivende uddannelse (omfatter erhvervsfaglige uddannelser, korte-, mellemlange- og lange videregående uddannelser), mens tilgangen for personer med en ikke-erhvervskompetencegivende uddannelse er omtrent konstant fra 2012 til 2016, *jf. figur 13*.

I 2016 havde knap 74.000 af de personer, som tilgik sygedagpenge, en erhvervskompetencegivende uddannelse (herefter omtalt som uddannelse) sammenlignet med godt 65.000 i 2012. For personer uden en erhvervskompetencegivende uddannelse drejer det sig om omkring 29.000 personer i både 2012 og 2016. I 2015, hvor niveauet af antallet i sygedagpengesystemet var højest, var der knap 75.000 personer med en uddannelse og ca. 29.500 personer uden en uddannelse der tilgik sygedagpengesystemet.

Stigningen i antallet af personer med en uddannelse, der tilgår sygedagpenge, set i forhold til personer i arbejdsstyrken i Danmark med det tilsvarende uddannelsesniveau, er ligeledes steget fra 3,6 pct. i 2012 til 4,1 pct. i 2015, mens andelen faldt til 4,0 pct. i 2016, *jf. figur 14*. Andelen er forholdsvis konstant for personer, der ikke har en uddannelse, hvor det drejede sig om 3,4 pct. fra 2012 til 2015, og 3,3 pct. i 2016.

Figur 13. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på uddannelse, 1.000 personer

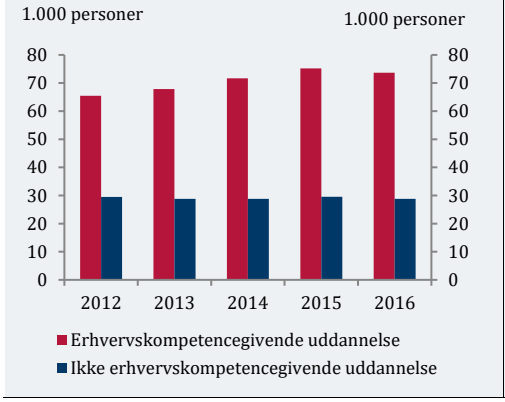

Figur 14. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på uddannelse, som andel arbejdsstyrken med en tilsvarende uddannelse

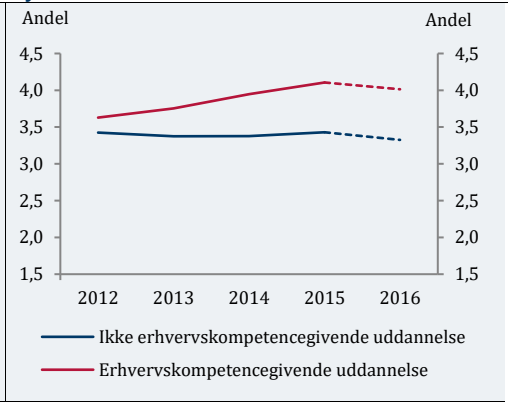

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Antallet af personer der tilgik sygedagpengesystemet fordelt på uddannelse vil ikke summe til det faktiske antal, da personer med 'adgangsgivende uddannelsesforløb' som højest fuldførte uddannelse ikke er talt med.
Kilde: Lovmodellen, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for henholdsvis personer med og uden en uddannelse, der har betydning for tilgangen til sygedagpenge, så vil kurverne i figur 15 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer med en uddannelse, der tilgik sygedagpenge, stiger først svagt fra 2012 til 2013 og derefter mere kraftigt frem til 2015. Derefter sker der et mindre fald i 2016, hvor der er knap 11 pct. flere med en uddannelse, som tilgik sygedagpenge udover, hvad der kan tilskrives den generelle udvikling i gruppen med en uddannelse i arbejdsstyrken, *jf. figur 15.*

Det svarer til, at der er tilgået knap 7.100 personer med en uddannelse til sygedagpenge udover dem, som kan tilskrives den generelle udvikling i antallet med en uddannelse i arbejdsstyrken, *jf. tabel 4*.

Tilsvarende er andelen af personer uden en uddannelse faldet med 3 pct. udover den generelle udvikling, hvilket svarer til 900 færre personer udover dem, som kan tilskrives den generelle udvikling i antallet uden en uddannelse, *jf. figur 15*.

Figur 15. Indeks (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

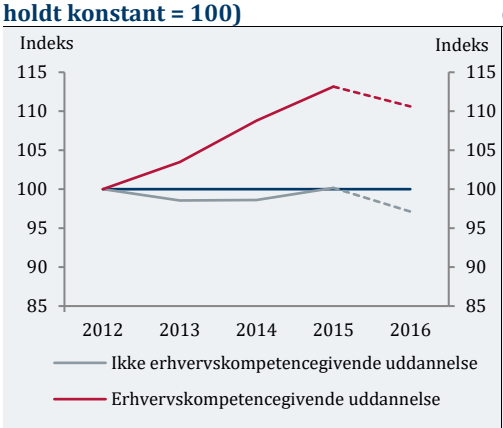

Tabel 4. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang - med uddannelse	8.200
- pga. øget population	1.100
- pga. øget andel	7.100
Ændret tilgang - uden uddannelse	-600
- pga. øget population	200
- pga. øget andel	-900

Anm: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016. Antallet af personer der tilgik sygedagpengesystemet fordelt på uddannelse vil ikke summe til det faktiske antal, da personer med 'adgangsgivende uddannelsesforløb' som højest fuldførte uddannelse ikke er talt med.
Kilde: Lovmodellen, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Tilgang til sygedagpenge for personer med grundskole som højeste uddannelse

Tilgangen til sygedagpengesystemet er med undtagelse af 2015 faldet fra 2012 til 2016 for personer, der har grundskole som højest fuldførte uddannelse[2], *jf. figur 16*.

I 2012 havde godt 24.000 af de personer, som tilgik sygedagpenge, grundskole eller uoplyst uddannelse, som højest fuldførte uddannelse, sammenlignet med knap 23.000 i 2016.

Antallet af personer med grundskole eller uoplyst uddannelse, der tilgår sygedagpenge, set i forhold til personer i arbejdsstyrken i Danmark med det tilsvarende uddannelsesniveau, er stort set uændret fra 2012-2015, hvor den ligger lige omkring mellem 3,8 og 3,9 pct. I 2016 faldt andelen til 3,7 pct., *jf. figur 17*.

Figur 16. Tilgang til sygedagpengesystemet for personer med grundskole og uoplyst uddannelse, 1.000 personer

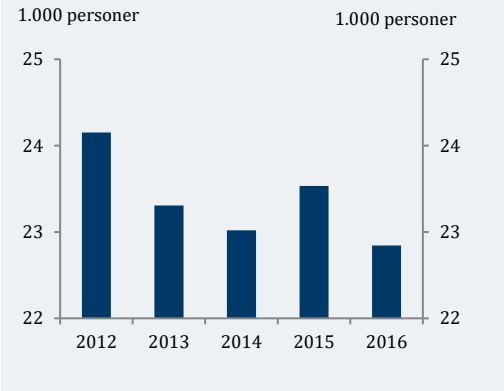

Figur 17. Tilgang til sygedagpengesystemet for personer med grundskole og uoplyst uddannelse ift. arbejdsstyrken, andel

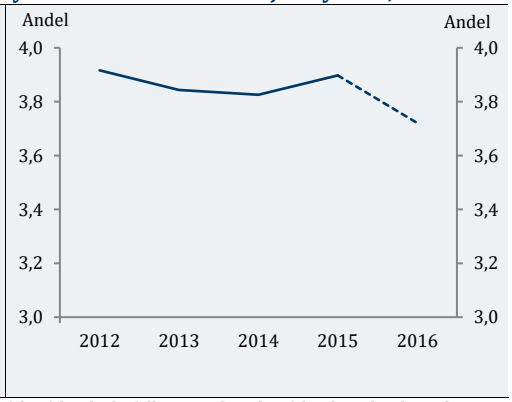

Anm: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for personer med grundskole eller uoplyst uddannelse, der har betydning for tilgangen til sygedagpenge, så vil kurven i figur 18 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer med grundskole eller uoplyst uddannelse, der tilgik sygedagpenge, falder svagt fra 2012 til 2014, og stiger derefter en smule i 2015, hvor niveauet kun er en smule højere end niveauet for 2012, *jf. figur 18.* I 2016 falder niveauet igen og er 5 pct. lavere end i 2012.

Det svarer til, at der er tilgået knap 1.200 færre personer udover det der kan tilskrives den generelle udvikling i antallet, der har grundskole eller uoplyst uddannelse, til sygedagpenge i perioden 2012 til 2016, *jf. tabel 5*.

[2] I kategorien indgår også personer, hvor der ikke er oplysninger om uddannelse.

Figur 18. Indeks (hvis andelen i 2012 holdes konstant = 100)

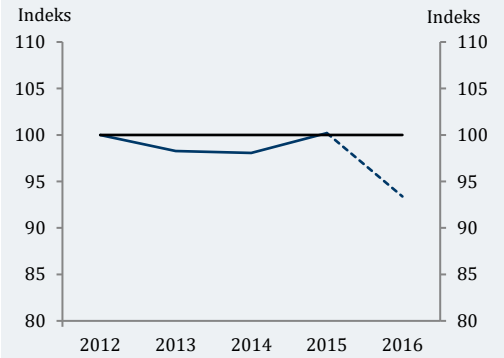

Tabel 5. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Ændret tilgang – grundskole/uoplyst	-1.300
- pga. øget population	-100
- pga. øget andel	-1.200

Anm: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger.

Tilgang til sygedagpenge for personer med en gymnasial uddannelse

Tilgangen til sygedagpengesystemet er steget i perioden fra 2012 til 2015 og faldt igen i 2016 for personer, der har en gymnasial uddannelse som den højest fuldførte uddannelse, *jf. figur 19*.

I 2012 havde ca. 5.300 af de personer, som tilgik sygedagpenge, en gymnasial uddannelse som højest fuldførte uddannelse, sammenlignet med knap 6.000 i 2016.

Stigningen i antallet af personer med en gymnasial uddannelse, der tilgår sygedagpenge, set i forhold til personer i arbejdsstyrken i Danmark med det tilsvarende uddannelsesniveau udvikler sig fra knap 2,2 pct. i 2012 til knap 2,4 pct. i 2016, *jf. figur 20*.

Figur 19. Tilgang til sygedagpengesystemet for personer med en gymnasial uddannelse, 1.000 personer

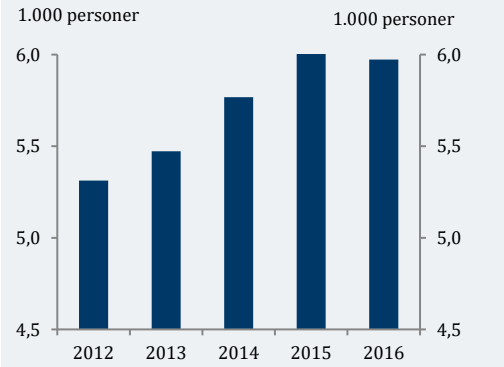

Figur 20. Tilgang til sygedagpengesystemet for personer med en gymnasial uddannelse ift. arbejdsstyrken, andel

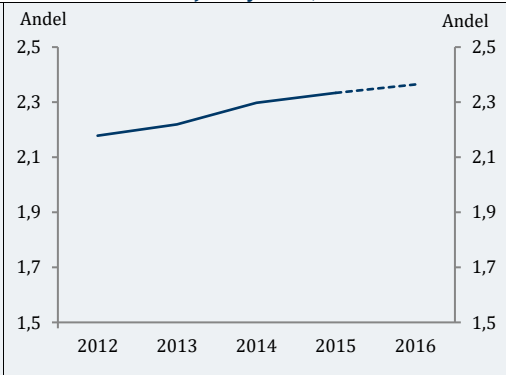

Anm: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for personer med en gymnasial uddannelse, der har betydning for tilgangen til sygedagpenge, så vil kurven i figur 21 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer med en gymnasial uddannelse, der tilgik sygedagpenge, steg fra 2012 til 2016, og i 2016 er 9 pct. flere med en gymnasial uddannelse, som tilgik sygedagpenge udover, hvad der kan tilskrives den generelle udvikling for uddannelse i arbejdsstyrken, *jf. figur 21.*

Det svarer til, at der er tilgået knap 500 flere personer, der har en gymnasial uddannelse, til sygedagpenge i perioden fra 2012 til 2016, *jf. tabel 6*.

Figur 21. Indeks (hvis andelen i 2012 holdes konstant = 100)

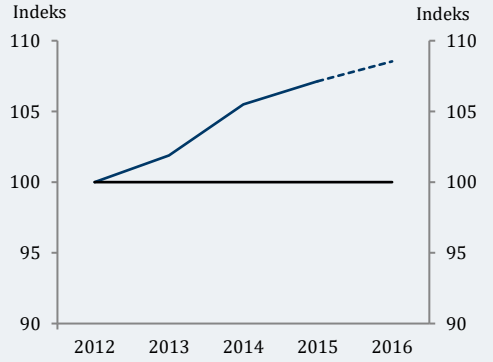

Tabel 6. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang – gymnasial uddannelse	700
- pga. øget population	200
- pga. øget andel	500

Anm: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger

Tilgang til sygedagpenge for personer med en erhvervsfaglig uddannelse

Tilgangen til sygedagpengesystemet er steget i perioden fra 2012 til 2015 og faldet igen i 2016 for personer, der har en erhvervsfaglig uddannelse som den højest fuldførte uddannelse, *jf. figur 22.*

I 2012 havde ca. 38.000 af de personer, som tilgik sygedagpenge, en erhvervsfaglig uddannelse som højest fuldførte uddannelse, sammenlignet med knap 42.000 i 2015 og knap 41.000 i 2016.

Stigningen i antallet af personer med en erhvervsfaglig uddannelse, der tilgår sygedagpenge, set i forhold til personer i arbejdsstyrken i Danmark med det tilsvarende uddannelsesniveau, er ligeledes steget i periode fra 4,1 pct. i 2012 til 4,6 pct. i 2015 og faldet til 4,4 i 2016, *jf. figur 23*.

Figur 22. Tilgang til sygedagpengesystemet for personer med en erhvervsfaglig uddannelse, 1.000 personer

Figur 23. Tilgang til sygedagpengesystemet for personer med en erhvervsfaglig uddannelse ift. arbejdsstyrken, andel

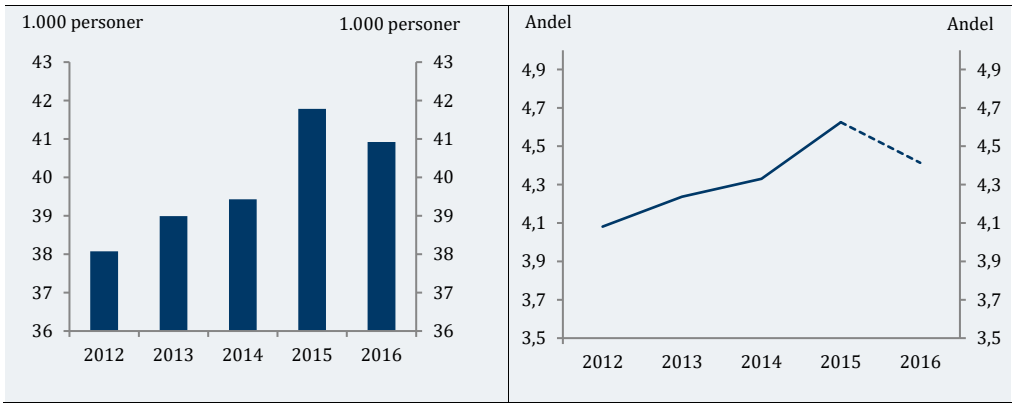

Anm: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for personer med en erhvervsfaglig uddannelse, der har betydning for tilgangen til sygedagpenge, så vil kurven i figur 24 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer med en erhvervsfaglig uddannelse, der tilgik sygedagpenge, steg fra 2012 til 2015, om end svagere fra 2012 til 2014 end fra 2014 til 2015, og faldt igen fra 2015 til 2016. Stigningen betyder, at der i 2015 var 13 pct. flere med en erhvervsfaglig uddannelse, som tilgik sygedagpenge udover hvad der kan tilskrives den generelle udvikling for uddannelse i arbejdsstyrken, *jf. figur 24.*

I 2016 faldt niveauet til 8 pct. Det svarer til, at der er tilgået godt 3.100 flere personer, der har en erhvervsfaglig uddannelse, til sygedagpenge i perioden fra 2012 til 2016, *jf. tabel 7*.

Figur 24. Indeks (hvis andelen i 2012 holdes konstant = 100)

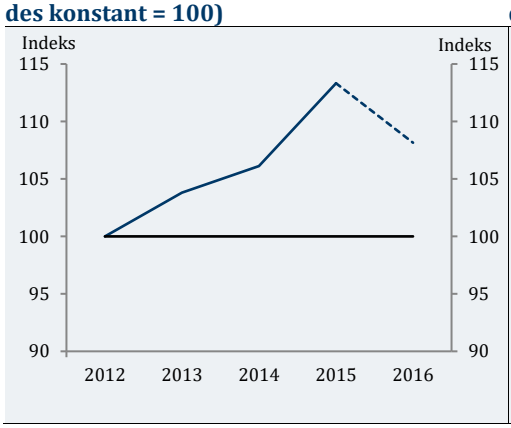

Tabel 7. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang – erhvervsfaglig uddannelse	2.800
- pga. øget population	-200
- pga. øget andel	3.100

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger.

Tilgang til sygedagpenge for personer med en kort videregående uddannelse

Tilgangen til sygedagpengesystemet er steget i perioden fra 2012 til 2016 for personer, der har en kort videregående uddannelse, som den højest fuldførte uddannelse, *jf. figur 25*.

I 2012 havde ca. 3.900 af de personer, som tilgik sygedagpenge, en kort videregående uddannelse, som højest fuldførte uddannelse sammenlignet med knap 4.700 i 2016.

Stigningen i antallet af personer med en kort videregående uddannelse, der tilgår sygedagpenge, set i forhold til personer i arbejdsstyrken i Danmark med det tilsvarende uddannelsesniveau, er ligeledes steget i perioden fra 3,0 pct. i 2012 til 3,5 pct. i 2016, *jf. figur 26*.

Figur 25. Tilgang til sygedagpengesystemet for personer med en kort videregående uddannelse, 1.000 personer

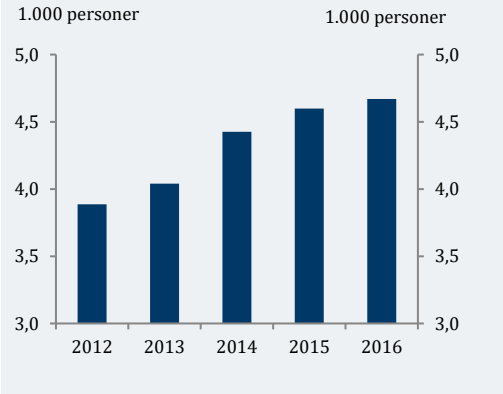

Figur 26. Tilgang til sygedagpengesystemet for personer med en kort videregående uddannelse ift. arbejdsstyrken, andel

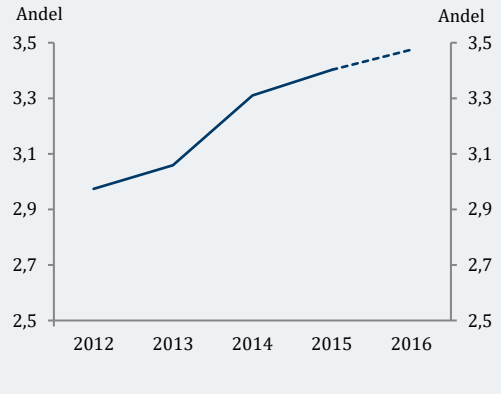

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for personer med en kort videregående uddannelse, der har betydning for tilgangen til sygedagpenge, så vil kurven i figur 27 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer med en kort videregående uddannelse, der tilgik sygedagpenge, steg specielt fra 2013 til 2014, og i mindre omfang fra 2012 til 2013 og fra 2014 til 2016. Den samlede stigning betyder, at der i 2016 var 17 pct. flere med en kort videregående uddannelse, som tilgik sygedagpenge udover hvad der kan tilskrives den generelle udvikling for uddannelse i arbejdsstyrken, *jf. figur 27.*

Det svarer til, at der er tilgået ca. 700 flere personer, der har en kort videregående uddannelse, til sygedagpenge i perioden fra 2012 til 2016, end hvad der kan tilskrives udviklingen i arbejdsstyrken*, jf. tabel 8*.

Figur 27. Indeks (hvis andelen i 2012 holdes konstant = 100)

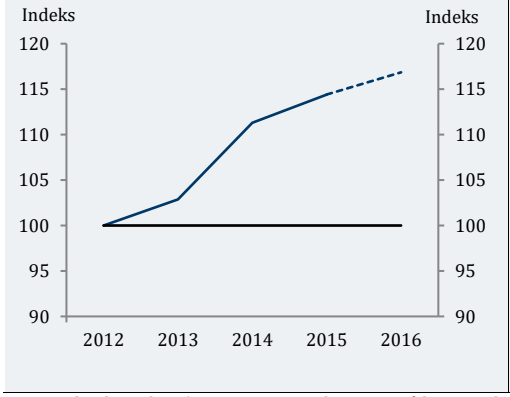

Tabel 8. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang – kort videregående uddannelse	800
- pga. øget population	100
- pga. øget andel	700

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger.

Tilgang til sygedagpenge for personer med en mellemlang videregående uddannelse

Tilgangen til sygedagpengesystemet er steget i perioden fra 2012 til 2015 og faldt igen i 2016 for personer, der har en mellemlang videregående uddannelse, som den højest fuldførte uddannelse, *jf. figur 28*.

I 2012 havde ca. 18.200 af de personer, som tilgik sygedagpenge, en mellemlang videregående uddannelse, som højest fuldførte uddannelse, sammenlignet med ca. 21.500 i 2015, og ca. 20.800 i 2016.

Stigningen i antallet af personer med en mellemlang videregående uddannelse, der tilgår sygedagpenge, set i forhold til personer i arbejdsstyrken i Danmark med det tilsvarende uddannelsesniveau, er ligeledes steget i perioden fra 3,8 pct. i 2012 til 4,3 pct. i 2015 og faldt til 4,2 pct. i 2016, *jf. figur 29*.

Figur 28. Tilgang til sygedagpengesystemet for personer med en mellemlang videregående uddannelse, 1.000 personer

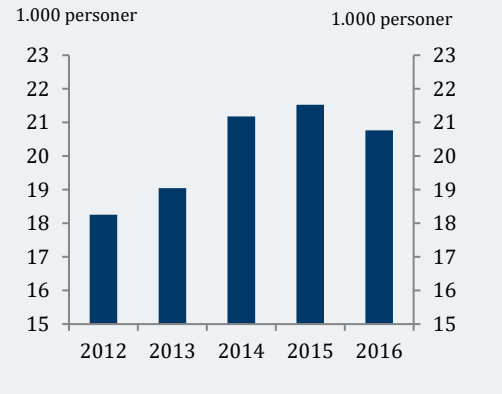

Figur 29. Tilgang til sygedagpengesystemet for personer med en mellemlang videregående uddannelse ift. arbejdsstyrken, andel

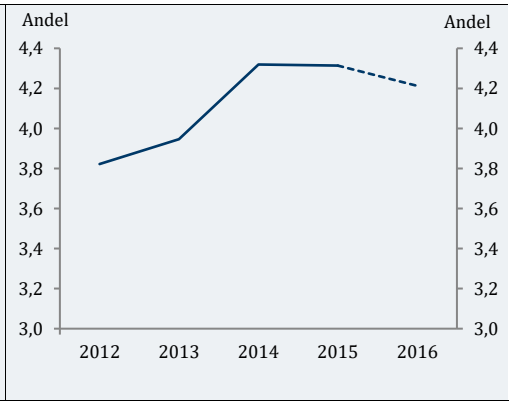

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for personer med en mellemlang videregående uddannelse, der har betydning for tilgangen til sygedagpenge, så vil kurven i figur 30 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer med en mellemlang videregående uddannelse, der tilgik sygedagpenge, steg fra 2012 til 2014 og aftog i mindre omfang fra 2014 til 2016. Den samlede stigning betyder, at der i 2016 var 10 pct. flere med en mellemlang videregående uddannelse, som tilgik sygedagpenge udover, hvad der kan tilskrives den generelle udvikling for uddannelse i arbejdsstyrken, *jf. figur 30.*

Det svarer til, at der er tilgået ca. 1.900 flere personer, der har en mellemlang videregående uddannelse, til sygedagpenge i perioden fra 2012 til 2016, udover hvad der kan tilskrives udviklingen i arbejdsstyrken, *jf. tabel 9*.

Figur 30. Indeks (hvis andelen i 2012 holdes konstant = 100)

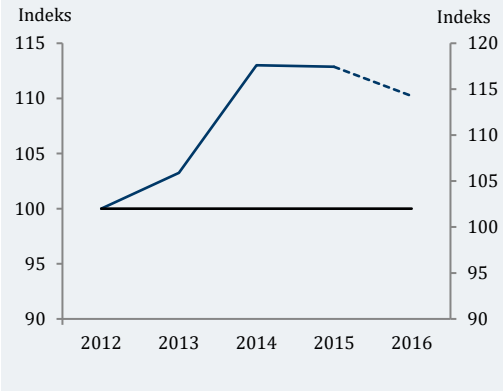

Tabel 9. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang – mellemlang videregående uddannelse	2.500
- pga. øget population	600
- pga. øget andel	1.900

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger

Tilgang til sygedagpenge for personer med en lang videregående eller forsker uddannelse

Tilgangen til sygedagpengesystemet er steget i perioden fra 2012 til 2015 og derefter er den uændret i 2016 for personer, der har en lang videregående eller forsker uddannelse som den højest fuldførte uddannelse, *jf. figur 31*.

I 2012 havde knap. 5.300 af de personer, som tilgik sygedagpenge, en lang videregående eller forsker uddannelse, som højest fuldførte uddannelse, sammenlignet med ca. 7.300 i 2015 og 2016.

Stigningen i antallet af personer med en lang videregående eller forsker uddannelse, der tilgår sygedagpenge – set i forhold til personer i arbejdsstyrken i Danmark med det tilsvarende uddannelsesniveau, er ligeledes steget i perioden fra 2,0 pct. i 2012 til 2,5 pct. i 2015 og 2,6 pct. i 2016, *jf. figur 32*.

Figur 31. Tilgang til sygedagpengesystemet for personer med en lang videregående eller forsker uddannelse, 1.000 personer

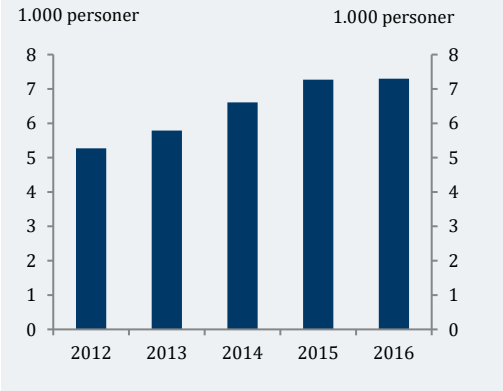

Figur 32. Tilgang til sygedagpengesystemet for personer med en lang videregående eller forsker uddannelse ift. arbejdsstyrken, andel

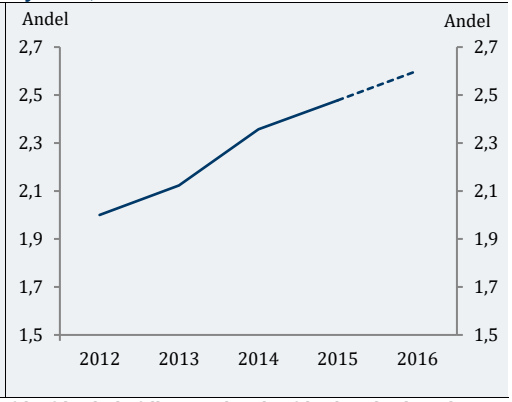

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for personer med en lang videregående eller forsker uddannelse, der har betydning for tilgangen til sygedagpenge, så vil kurven i figur 33 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer med en lang videregående eller forsker uddannelse, der tilgik sygedagpenge, steg fra 2012 til 2016. Den samlede stigning betyder, at der i 2016 var 30 pct. flere med en lang videregående eller forsker uddannelse, som tilgik sygedagpenge udover, hvad der kan tilskrives den generelle udvikling for uddannelse i arbejdsstyrken, *jf. figur 33.*

Det svarer til, at der er tilgået godt 1.700 flere personer, der har en lang videregående eller forsker uddannelse, til sygedagpenge i perioden fra 2012 til 2016, end hvad der kan tilskrives udviklingen i arbejdsstyrken, *jf. tabel 10*.

Figur 33. Indeks (hvis andelen i 2012 holdes konstant = 100)

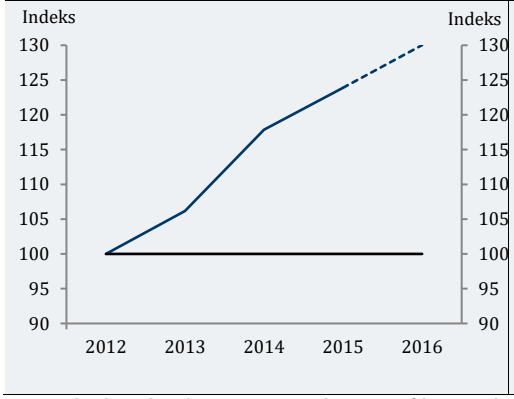

Tabel 10. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang – lang videregående/forsker uddannelse	2.000
- pga. øget population	300
- pga. øget andel	1.700

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger.

Tilgang til sygedagpenge fordelt på alder og uddannelse

Tilgangen til sygedagpengesystemet er steget for henholdsvis personer mellem 30 og 64 år og for personer med en uddannelse fra 2012 til 2015.

Der kigges nærmere på, om en opdeling på alder og uddannelse kan nuancere billedet for så vidt angår tilgangen til sygedagpenge. Der anvendes kun tal frem til 2015 ud fra samme argumentation fra foregående afsnit om, at erhvervsfrekvensen for de unge har været for ustabil til at bruge til en approksimation for 2016.

Aldersopdelingen af personer, der ikke har en uddannelse, viser, at faldet i tilgangen fra 2012 til 2014 for personer uden en uddannelse dækker over et fald i alle tre aldersgrupper. Tilgangen i aldersklassen 30-54 år og over 54 år stiger fra 2014-2015, og denne stigningen modsvares ikke af faldet i tilgangen fra de unge under 30 år, hvorfor den samlede tilgang fra personer uden en uddannelse stiger, *jf. figur 34.*

Aldersopdelingen viser samtidig, at stigningen fra 2012 til 2015 for personer med en uddannelse, er en generel stigning for hver af aldersgrupperne, *jf. figur 35.*

Figur 34. Indeks for personer uden en uddannelse (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

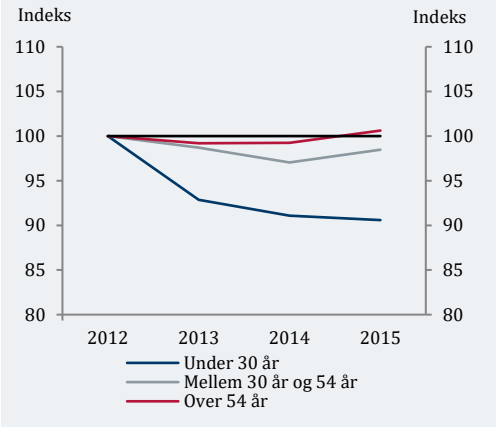

Figur 35. Indeks for personer med en uddannelse (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

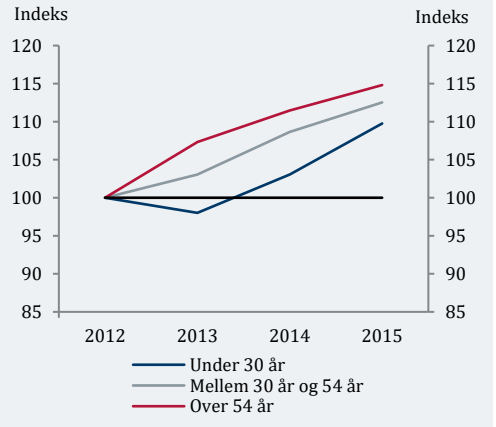

Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger

Tabel 11. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

Uden uddannelse	*Antal personer*
Ændret tilgang - under 30 år	-400
- pga. øget population	300
- pga. øget andel	-700
Ændret tilgang - 30-55 år	-500
- pga. ændret population	-200
- pga. øget andel	-300
Øget tilgang - over 55 år	-
- pga. ændret population	-
- pga. øget andel	-

Tabel 12. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

Med uddannelse	*Antal personer*
Øget tilgang - under 30 år	1.200
- pga. øget population	600
- pga. øget andel	600
Øget tilgang - 30-55 år	5.500
- pga. ændret population	-300
- pga. øget andel	5.700
Øget tilgang - over 55 år	1.100
- pga. ændret population	-
- pga. øget andel	1.100

Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger.

Tilgang til sygedagpenge fordelt på herkomst

Den stigende tilgangen til sygedagpengesystemet fra 2012 til 2015 og faldet i 2016 er primært drevet af personer med dansk oprindelse, *jf. figur 36*.

Da erhvervsfrekvensen opdelt på herkomst for 2012 til 2015 udviser en del udsving er det vurderet, at det er for usikkert at anvende et gennemsnit for perioden til at approksimerer tallet for arbejdsstyrken i 2016.

I 2015 var der knap 94.000 personer med dansk oprindelse, som tilgik sygedagpenge, sammenlignet med ca. 85.000 i 2012. For indvandrere fra vestlige lande var der i 2015 knap 4.400 sammenlignet med ca. 3.500 i 2012, mens der for indvandrere med ikke-vestlig baggrund var et stort set uændret antal på ca. 5.600 personer. For så vidt angår efterkommere var der ca. 200 med vestlig baggrund og 1.000 med ikke-vestlig baggrund i 2015, *jf. figur 36*.

Der er sket en stigning i andelen af personer, der tilgår sygedagpenge, når udviklingen ses i forhold til arbejdsstyrken, for så vidt angår personer med dansk oprindelse, *jf. figur 37*. Andelen er steget fra 3,5 pct. til 3,9 pct. fra 2012-2015 for denne gruppe. Andelen af indvandrere fra ikke-vestlige lande er faldet fra 4,2 pct. til 3,9 pct., mens andelen for indvandrere fra vestlige lande ligger uændret på 3,5 pct. Omfanget af efterkommere er så lavt, at det kan være usikkert at konkludere på udviklingen.

Figur 36. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på herkomst, 1.000 personer

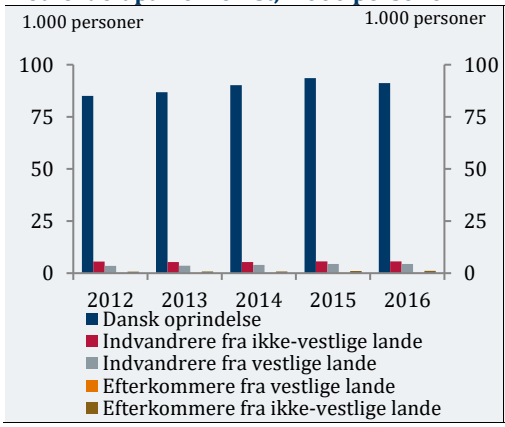

Figur 37. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på alder, andel

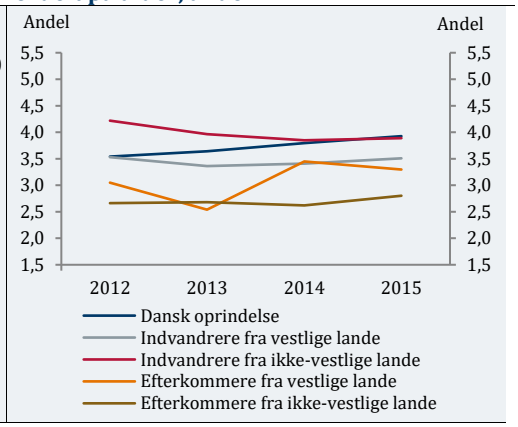

Kilde: Lovmodellen, Danmarks Statistik og egen beregninger.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for type af herkomst, der har betydning for den øgede tilgang til sygedagpenge, så vil kurverne i figur 38 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer med dansk oprindelse, som tilgik sygedagpenge, steg i perioden fra 2012 til 2015, hvor 11 pct. flere tilgik sygedagpenge udover det, der kan tilskrives den generelle udvikling i gruppen af personer med dansk oprindelse i arbejdsstyrken, *jf. figur 38.*

Det svarer til, at der er tilgået godt 9.000 til sygedagpenge af personer med dansk oprindelse udover dem, som kan tilskrives den generelle udvikling i arbejdsstyrken for denne gruppe.

Tilsvarende er andelen af indvandrere med vestlig baggrund faldet til 99 pct., og indvandrere med ikke-vestlig baggrund faldet til 92 pct. Det svarer til et fald på ca. 500 personer, *jf. figur 38*.

Figur 38. Indeks (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

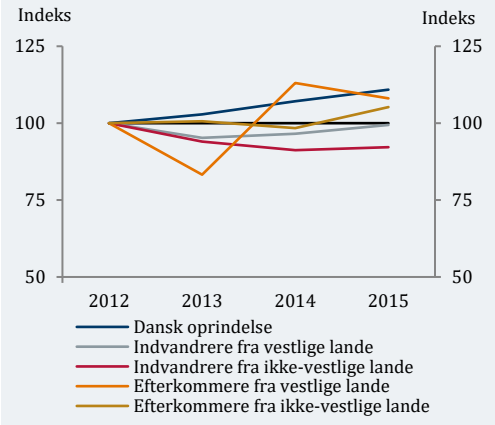

Tabel 13. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang - dansk oprindelse	8.500
- pga. øget population	-700
- pga. øget andel	9.200
Øget tilgang - indvandrere, vestlige	900
- pga. ændret population	900
- pga. ændret andel	-0
Øget tilgang - indvandrere, ikke-vestlige	100
- pga. ændret population	500
- pga. ændret andel	-500

Kilde: Lovmodellen, Danmarks Statistik og egne beregninger.

Tilgangen fordelt på regioner

Tilgangen til sygedagpengesystemet er steget for alle regioner i perioden 2012-2015, mens tilgangen er faldet i mindre omfang for alle regioner i perioden 2015-2016, *jf. figur 39*.

Fra 2012 til 2016 har der dog samlet set været en stigning i tilgangen. I Region Hovedstanden steg tilgangen til sygedagpenge fra knap 27.000 personer i 2012 til 29.500 personer i 2016. Der er også sket en samlet stigning i tilgangen til sygedagpenge fra 2012 til 2016 i de øvrige regioner.

Der er ligeledes sket en stigning i andelen af personer, der tilgår sygedagpenge, når udviklingen ses i forhold til arbejdsstyrken, i hver af regionerne, *jf. figur 40*.

Figur 39. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på regioner, 1.000 personer

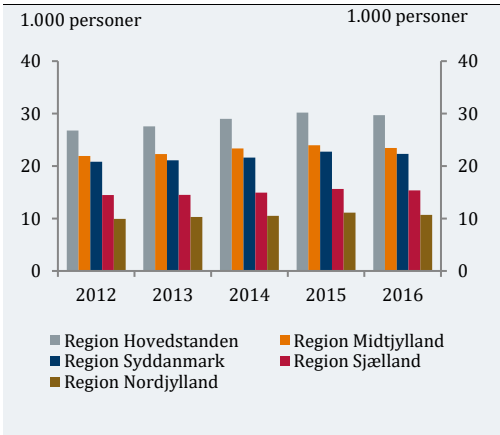

Figur 40. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på arbejdsstyrken i den enkelte region

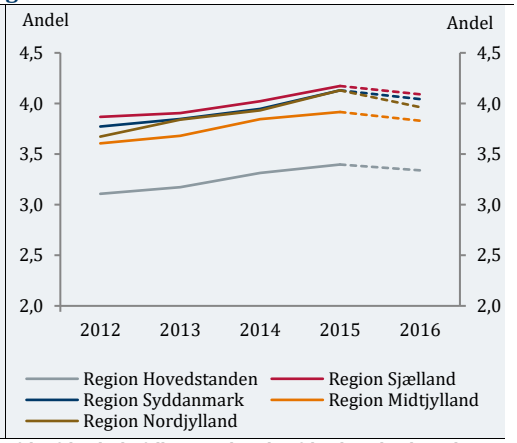

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for personer i hver region, der har betydning for tilgangen til sygedagpenge, så vil kurverne i figur 41 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer, der tilgik sygedagpenge, steg i alle regioner i perioden fra 2012 til 2015, mens andelen faldet fra 2015 til 2016, når der tages højde for udviklingen i arbejdsstyrken i den pågældende region. I 2016 var niveauet mellem 6 og 8 pct. højere end i 2016 på tværs af regionerne, *jf. figur 41*.

Figur 41. Indeks (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

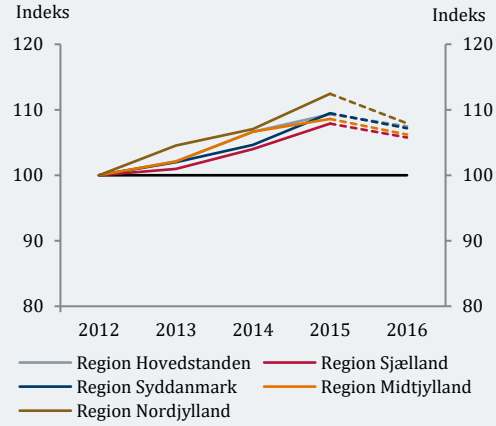

Tabel 14. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang - Hovedstaden	2.900
- pga. øget population	900
- pga. øget andel	2.100
Øget tilgang - Sjælland	900
- pga. øget population	0
- pga. øget andel	800
Øget tilgang - Syddanmark	1.500
- pga. øget population	0
- pga. øget andel	1.500
Øget tilgang - Midtjylland	1.500
- pga. øget population	200
- pga. øget andel	1.400
Øget tilgang - Nordjylland	800
- pga. øget population	0
- pga. øget andel	800

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger.

Tilgangen fordelt på sektorer

Tilgangen til sygedagpengesystemet er steget for både den offentlige og private sektor i perioden 2012-2015. I den private sektor er niveauet uændret fra 2015 til 2016, mens der er et ganske lille fald i den offentlige sektor, *jf. figur 42*.

I 2016 var der godt 50.000 personer, som tilgik sygedagpenge, som var ansat i det private, sammenlignet med 45.000 i 2012. For ansatte i den offentlige sektor var der ca. 32.500 personer i 2016 og knap 29.500 i 2012, som tilgik sygedagpenge.

Andelen af personer, der tilgik sygedagpenge, fra henholdsvis private og offentlige ansættelser sættes i forhold til den del af arbejdsstyrken, der er beskæftigede lønmodtagere i hver af sektorerne. Andelen for så vidt angår personer, der tilgår sygedagpenge, fra en ansættelse i det private stiger i perioden. I 2012 drejer det sig om 4,0 pct., hvorefter der sker en stigning til 4,3 pct. i 2016, *jf. figur 43*.

I den offentlige sektor var der 4,6 pct. der tilgik sygedagpenge i 2012og 5,0 pct. i 2016, *jf. figur 43*.

Figur 42. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på sektor, 1.000 personer

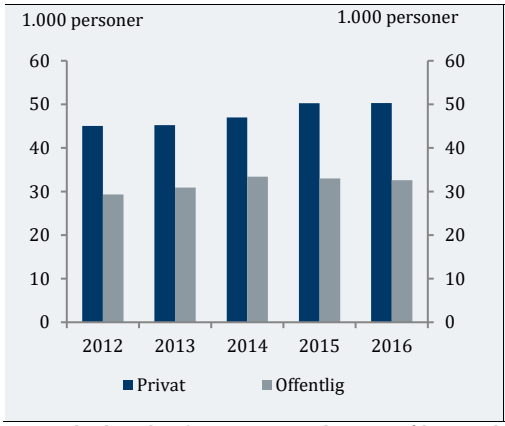

Figur 43. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på sektor, som andel arbejdsstyrken ansat i denne sektor

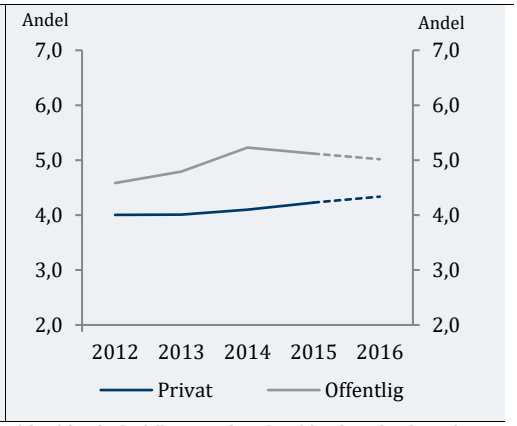

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for type af herkomst, der har betydning for tilgangen til sygedagpenge, så vil kurverne i figur 44 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer med ansættelse i den offentlige sektor, som tilgik sygedagpenge, var i perioden fra 2012 til 2016 højest i 2015, hvor tilgangen var 14 pct. højere end det, der kan tilskrives den generelle udvikling i arbejdsstyrken, som er ansat i den offentlige sektor, *jf. figur 44.* I 2016 er niveauet 9 pct. højere sammenlignet med 2012.

Det svarer til, at der er tilgået godt 2.800 færre til sygedagpenge af ansatte i den offentlige sektor udover dem, som kan tilskrives udover den generelle udvikling i arbejdsstyrken for denne gruppe.

Andelen af personer med ansættelse i den private sektor, som tilgik sygedagpenge, steg i perioden fra 2012 til 2016 med 8 pct. udover det, der kan tilskrives den generelle udvikling i arbejdsstyrken, som er ansat i den offentlige sektor, *jf. figur 44.*

Det svarer til, at der er tilgået godt 3.900 flere til sygedagpenge af ansatte i den private sektor udover dem, som kan tilskrives den generelle udvikling i arbejdsstyrken for denne gruppe, *jf. tabel 15*.

Figur 44. Indeks (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

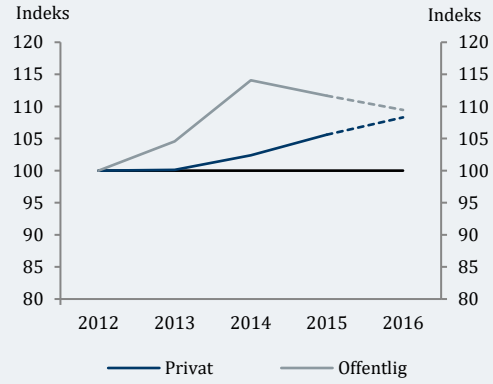

Tabel 15. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang - privat sektor	5.200
- pga. øget population	1.400
- pga. øget andel	3.900
Ændret tilgang - offentlig sektor	3.200
- pga. ændret population	400
- pga. øget andel	2.800

Anm.: Arbejdsstyrken for 2016 er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012-2015. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.
Kilde: Danmarks Statistik, Lovmodellen og egne beregninger.

Tilgangen fordelt på a-kasser

Tilgangen til sygedagpenge var generelt set på 3,6 pct. af arbejdsstyrken i 2012. I nedenstående tabel 16 vises først den faktiske tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på a-kassemedlemskab og hvor stor en del de udgør af det samlede antal medlemmer i den pågældende a-kasse, som er i arbejdsstyrken. Dernæst vises udviklingen fra 2012 og frem til 2016, hvor der er taget højde for den generelle udvikling i antallet af medlemmer i den pågældende a-kasse, og hvor meget tilgangen har ændret sig fra 2012 til 2016 udover det, som udviklingen i antallet af medlemmer giver anledning til.

Der er otte a-kasser, hvor tilgangen er steget med mere end 10 pct., når der er korrigeret for udvikling i antallet af medlemmer. Det gælder a-kasserne for selvstændige (DANA og ASE), Danske Sundhedsorganisationer, Akademikerne, Lederne, Magistrene, CA og Journalist, kommunikation og sprog, *jf. tabel 16.*

De a-kasser, hvor tilgangen er steget relativt mest, er samtidig a-kasser, hvis andel af medlemmer, der tilgik sygedagpenge, lå lavere end gennemsnittet i 2012, med undtagelse af Danske Sundhedsorganisationer.

Den a-kasse, som generer den største tilgang til sygedagpengesystemet, er 3F. Her tilgik ca. 15.000 personer sygedagpenge i 2012, og udgjorde 5,2 pct. af medlemsskaren. Medlemmerne i 3F lå dermed over landsgennemsnittet for så vidt angår tilgang til sygedagpenge. For 3F er der til gengæld ikke sket store stigninger fra 2012 til 2016. I både 2013 og 2014 var niveauet lavere end i 2012, og i 2016 var det på niveau, *jf. tabel 16.*

Tabel 16. Tilgang i sygedagpengesystemet fordelt på fagklassifikation

	Faktisk tilgang i 2012	Andel af arbejdsstyrken, der tilgik sygedagpenge i 2012	2012	2013	2014	2015	2016	Ændret tilgang udover det, som udviklingen i arbejdsstyrken a-kasse tilskriver
3F	14.960	5,2	100	96	97	103	100	-58
FOA	10.343	6,7	100	101	103	109	104	441
HK/Danmarks	8.946	3,9	100	101	109	111	107	586
Kristelig	7.713	4,5	100	100	104	109	106	495
Funk. og Tjm.'s Fælles	4.803	3,6	100	103	111	116	105	229
Selvst. Erhv.drivende	4.362	3,0	100	128	118	125	126	1.193
Børne- og U.pæd. Landsd.	3.423	6,1	100	103	113	115	105	174
Det Falige Hus	3.354	4,9	100	99	99	106	102	93
Danske Sundhedsorg.	3.319	4,3	100	104	112	117	112	436
Akademikernes	3.292	2,0	100	103	115	116	111	436
Danmarks Lærere Fælles	3.288	4,5	100	105	130	118	104	130
Min A-kasse	3.199	3,7	100	104	105	109	109	321
Metalarbejdernes	3.021	3,6	100	102	105	111	109	269
Ledernes	2.483	2,9	100	104	108	112	112	336
Socialpæd. Landsdæk.	2.081	6,4	100	97	102	106	100	-9
Magistrenes	1.325	2,6	100	100	112	122	112	184
Nær.- og Nyd.mid.arb.'s	1.199	5,4	100	98	101	108	108	91
DANA for selvstændige	1.006	2,8	100	152	128	138	126	243
Frie Funktionærer	1.004	3,5	100	102	109	112	108	79
Teknikernes	825	3,2	100	97	92	106	106	50
El-Fagets	698	3,2	100	105	99	110	107	49
CA	649	1,8	100	106	112	119	116	139
Byggefagenes A-kasse	638	3,8	100	93	92	100	98	-11
Journalistik, Kommunikation, Sprog	540	2,7	100	112	113	117	115	89
Uoplyst/ingen akasse	*8.539*	*1,6*	*100*	*97*	*96*	*96*	*95*	*-376*

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.

Tilgang til sygedagpenge fordelt på branche

Tilgangen til sygedagpengesystemet er steget i større eller mindre omfang i alle brancher fra 2012 til 2016, *jf. figur 45.* De største bidrag til tilgangen kommer fra branchen for offentlig administration, undervisning og sundhed samt branchen for handel og transport mv.

I 2016 arbejdede ca. 39.000 af de personer, som tilgik sygedagpenge, indenfor branchen for offentlig administration, undervisning og sundhed, sammenlignet med godt 36.500 i 2012. For gruppen af personer, der arbejdede indenfor branchen for erhvervsservice

var der godt 9.000 personer, der tilgik sygedagpenge i 2016, sammenlignet med ca. 7.500 i 2012.

Figur 45. Tilgang i sygedagpengesystemet fordelt på branche

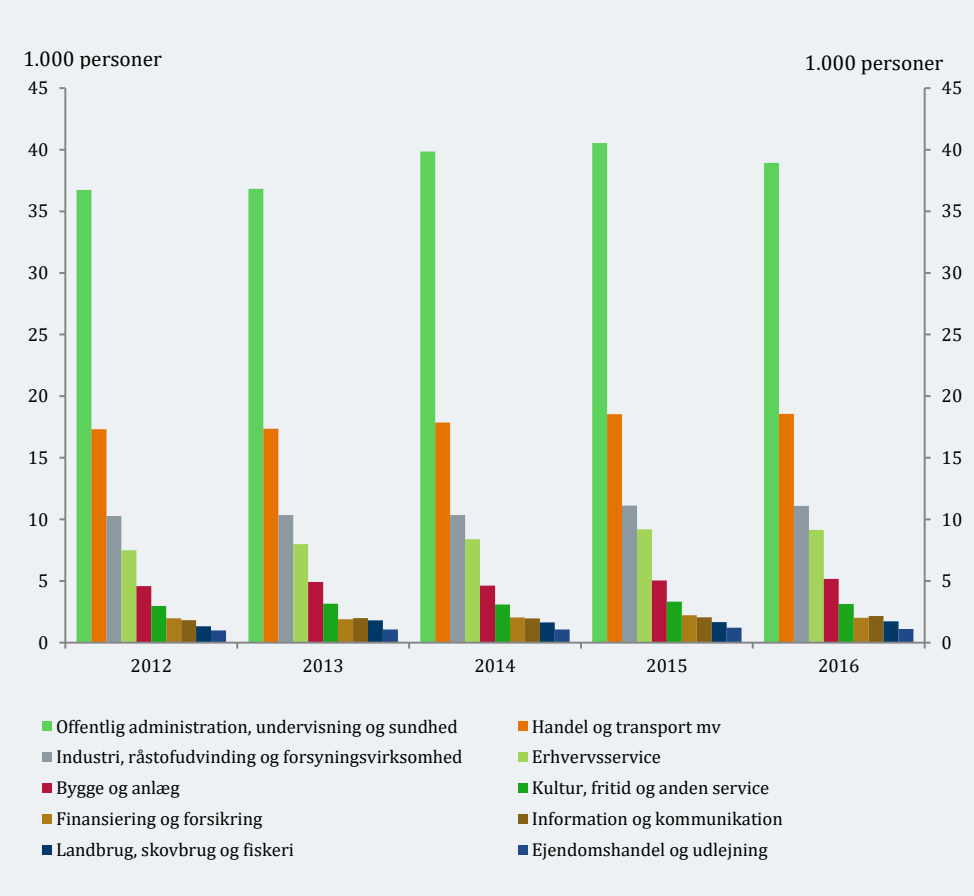

Kilde: Beskæftigelsesministeriets forløbsdatabase DREAM.

Den branche, hvor den største andel af ansatte tilgår sygedagpenge, er branchen for offentlig administration, undervisning og sundhed. Her ligger andelen en del højere, end det er tilfældet for de øvrige brancher. I 2012 tilgik 4,4 pct. af de ansatte til sygedagpenge, og denne andel steg til 4,6 pct. i 2016, *jf. figur 46*.

De øvrige brancher udvikler sig i store træk ens med en stigende andel af ansatte, der tilgår sygedagpenge, *jf. figur 46*.

Figur 46. Tilgang i sygedagpengesystemet fordelt på branche som andel af ansatte indenfor branchen

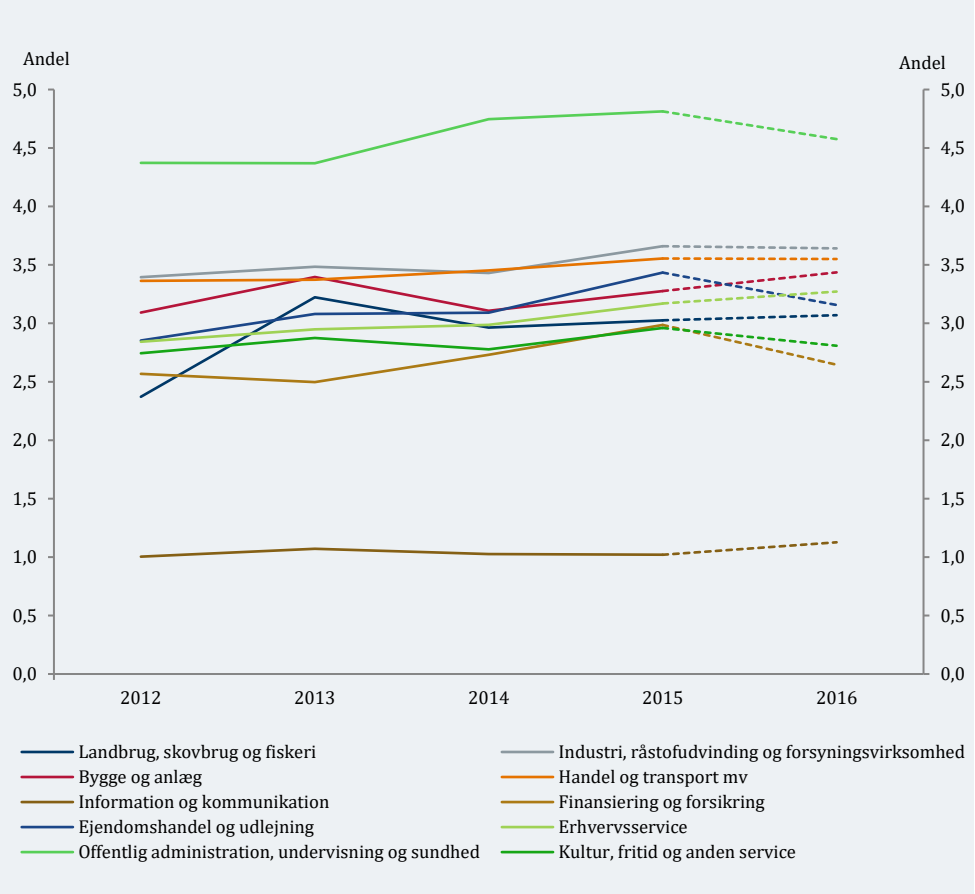

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.
Anm: Arbejdsstyrken (den del der er i beskæftigelse) for 2016 i hver af brancherne er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012 til 2015 i hver af brancherne. Derfor er kurverne stiplede mellem 2015-2016.

Hvis det kun er den generelle udvikling i beskæftigelsen i den pågældende branche, der har betydning for den øgede tilgang til sygedagpenge, så vil kurverne i figur 47 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer med ansættelse indenfor landbrug, skovbrug og fiskeri, steg i perioden fra 2012 til 2016 med 29 pct. udover det, der kan tilskrives den generelle udvikling i arbejdsstyrken indenfor branchen, *jf. figur 47.* Volumen i branchen er ikke så stor, og det betyder, at mertilgangen er i størrelsesordenen 400 personer.

Volumen i mertilgangen findes i branchen for offentlig administration, undervisning og sundhed, som er steget med 3 pct. mere end den generelle udvikling i branchen tilskriver, og det svarer til ca. 1.700 personer.

Derudover er der også volumen i branchen Erhvervsservice. Her er andelen steget med 15 pct. mere end det kunne forventes på baggrund af udviklingen i antallet af ansatte i branchen. Det resulterer i knap 1.200 personer flere i sygedagpengesystemet, *jf. figur 47.*

Figur 47. Indeks (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

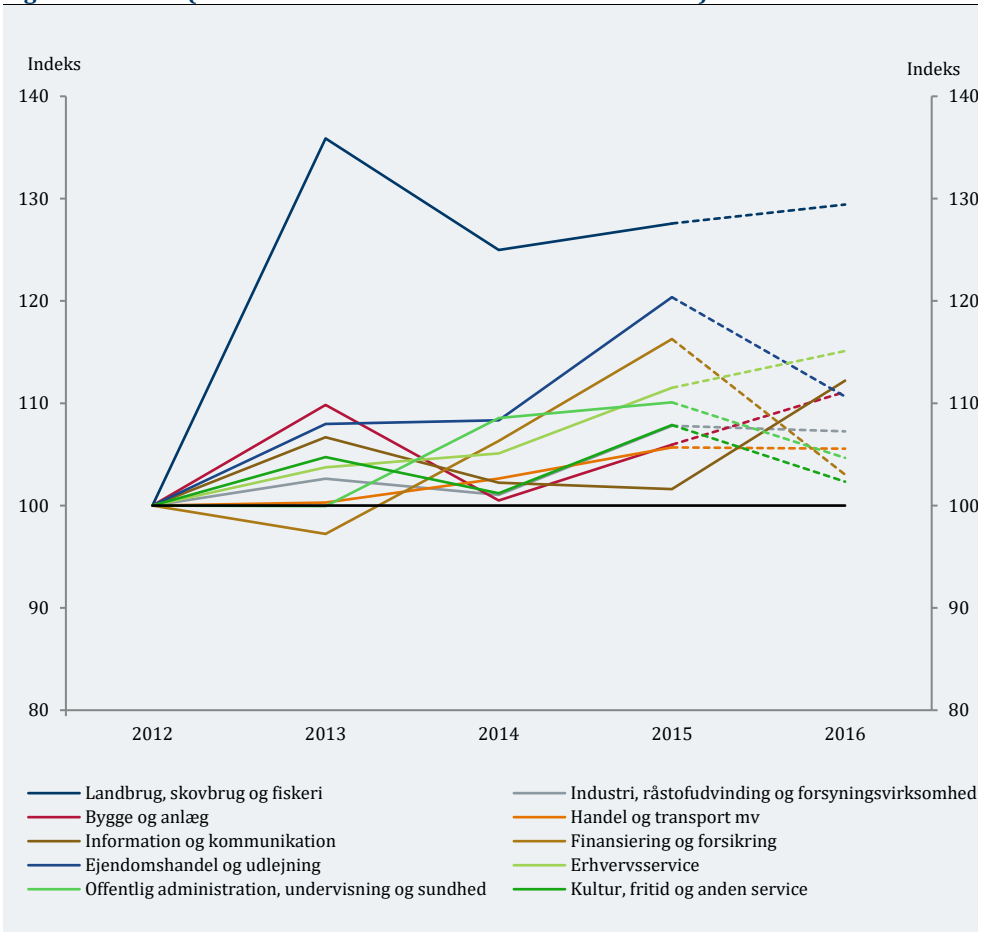

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.

Tabel 17. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang - Landbrug, skovbrug og fiskeri	400
- pga. øget population	0
- pga. øget andel	400
Øget tilgang - Industri, råstofudvinding og forsyning	800
- pga. ændret population	100
- pga. ændret andel	800
Øget tilgang - Bygge og anlæg	600
- pga. ændret population	100
- pga. ændret andel	500
Øget tilgang - Handel og transport mv.	1200
- pga. øget population	300
- pga. øget andel	1000
Øget tilgang - Information og kommunikation	300
- pga. ændret population	100
- pga. ændret andel	200
Øget tilgang - Finansiering og forsikring	100
- pga. ændret population	0
- pga. ændret andel	100
Øget tilgang - Ejendomshandel og udlejning	100
- pga. ændret population	0
- pga. ændret andel	100
Øget tilgang - Erhvervsservice	1600
- pga. øget population	400
- pga. øget andel	1200
Øget tilgang - Off. Adm., undervisning og sundhed	2200
- pga. ændret population	500
- pga. ændret andel	1700
Øget tilgang - Kultur, fritid og anden service	200
- pga. ændret population	100
- pga. ændret andel	100

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.

Tilgang til sygedagpenge for branchen for offentlig administration, undervisning og sundhed

Branchen for offentlig administration, undervisning og sundhed er antalsmæssigt den største bidrager til tilgangen til sygedagpenge. Det er samtidig også den branche, der står for den største mertilgang i perioden fra 2012 til 2016 i faktiske tal, når der korrigeres for branchestørrelse.

Derfor undersøges det, hvordan udviklingen har været i de underliggende arbejdsområder indenfor branchen for at se om tilgangen kan spores til et bestemt fagområde. I denne branche ligger der fire undergrupper. Det drejer sig om dels offentlig administration, forsvar og politi, og henholdsvis undervisning, sundhedsvæsenet og sociale institutioner.

Med sociale institutioner menes blandt andet plejehjem, daginstitutioner og dagcentre.

Der er været stigninger i perioden 2012 til 2016 for både undervisning, sundhedsvæsen og sociale institutioner, mens det var stort set uændret for offentlig administration, *jf. figur 48*.

Der er samlet set været stigende andel af ansatte i perioden 2012-2016, som tilgår sygedagpenge, indenfor sociale institutioner, sundhedsvæsen, og undervisning, mens andelen er uændret for offentlig administration, forsvar og politi, *jf. figur 49.* Andelen for sociale institutioner ligger i hele perioden væsentlig over de øvrige grupper. Mellem 2015 og 2016 falder andelene for sociale institutioner, undervisning og offentlig administration, forsvar og politi, men ligger fortsat højere for 2012-niveauet for alle grupper, med undtagelse af offentlig administration, forsvar og politi.

Figur 48. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på undergrupper i branchen, 1.000 personer

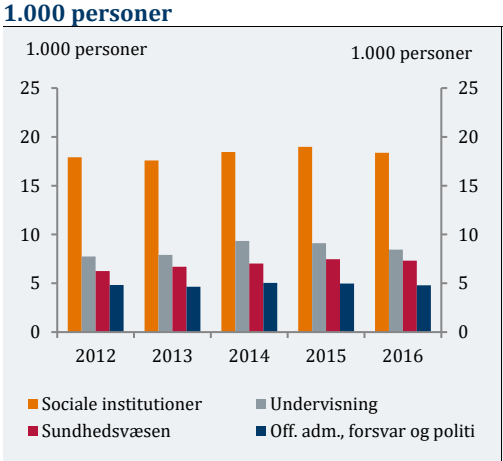

Figur 49. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på undergrupper i branchen, andel

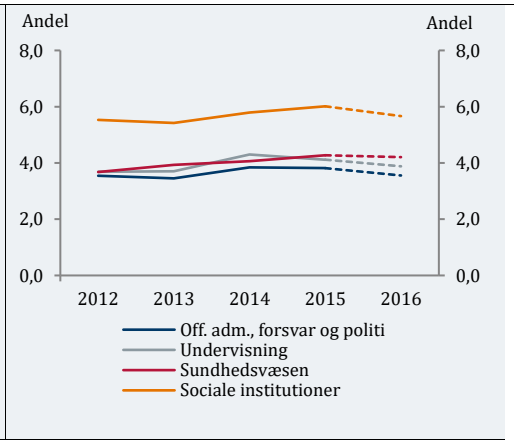

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.
Anm: Arbejdsstyrken (den del der er i beskæftigelse) for 2016 i hver af brancherne er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012 til 2015 i hver af brancherne. Derfor er kurverne stiplede mellem 2015-2016.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for personer i hver undergruppe indenfor branchen, der har betydning for den øgede tilgang til sygedagpenge, så vil kurverne i figur 50 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer, der tilgik sygedagpenge, steg indenfor alle grupper i perioden fra 2012 til 2015, når der tages højde for udviklingen i arbejdsstyrken i den pågældende region, *jf. figur 50*. Mellem 2015 og 2016 sker der et fald for alle grupper, men hvor niveauet for alle grupper med undtagelse af offentlig administration, forsvar og politi, fortsat liggere højere end 2012-niveauet, når der tages højde for udviklingen i arbejdsstyrken.

Stigningen har været størst indenfor sundhedsvæsenet set over perioden fra 2012-2015, og der har været jævn stigning gennem perioden frem til 2015, hvorefter stigningen aftager. For så vidt angår undervisning, så var niveauet det samme i 2012 og 2013, hvorefter der fulgte en kraftig stigning i 2014. Allerede i 2015 er kurven aftaget, og det fortsætter i 2016, så der samlet set er sket en stigning på 5 pct. ud over, hvad der kan tilskrives udviklingen i antallet af ansatte inden for gruppen, *jf. figur 50*.

Det svarer til, at der er tilgået hhv. godt 920 og godt 420 personer til sygedagpenge af personer ansatte i hhv. sundhedsvæsenet og undervisning, udover det, som kan tilskrives den generelle udvikling i arbejdsstyrken for disse undergrupper, *jf. tabel 18.*

Indenfor sociale institutioner skete der et fald fra 2012 til 2013. Herefter har der været en jævn stigning frem til 2015, som efterfølges af et fald frem til 2016, hvor der er 2 pct. flere end ventet på baggrund af udviklingen i arbejdsstyrken for gruppen end ventet, *jf. figur 50.* For offentlig administration, forsvar og politi skete der ligeledes et fald mellem 2012 og 2013, hvorefter der ses en stigning frem til 2014. Kurven aftager mellem 2014 og 2016, hvor der samlet set ikke er sket en ændring siden 2012, når der tages højde for udviklingen i branchens størrelse.

Figur 50. Indeks (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

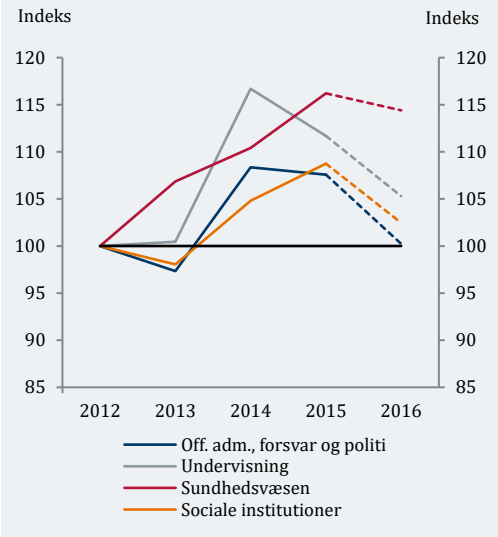

Tabel 18. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Ændret tilgang - Off. Adm., forsvar og politi	-50
- pga. øget population	-60
- pga. øget andel	10
Øget tilgang - Undervisning	720
- pga. ændret population	290
- pga. ændret andel	420
Øget tilgang - Sundhedsvæsen	1.070
- pga. ændret population	150
- pga. ændret andel	920
Øget tilgang - Sociale institutioner	460
- pga. ændret population	20
- pga. ændret andel	440

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.
Anm: Arbejdsstyrken (den del der er i beskæftigelse) for 2016 i hver af brancherne er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012 til 2015 i hver af brancherne. Derfor er kurverne stiplede mellem 2015-2016.

Tilgang til sygedagpenge for handel og transport mv.

Branchen for handel og transport mv. er antalsmæssigt den næststørste bidrager til tilgangen til sygedagpenge. Det er samtidig blandt de brancher, der står for den største mertilgang i perioden fra 2012 til 2016 i faktiske tal, når der korrigeres for branchestørrelse. Det er derfor relevant at se nærmere på, hvordan udviklingen har været i de underliggende arbejdsområder indenfor branchen. I denne branche ligger der tre undergrupper. Det drejer sig om handel, om transport og om hoteller og restauranter.

Der er været stigninger i perioden 2012 til 2016 for alle tre grupper, *jf. figur 51*.

Der har samlet set været en stabil andel af ansatte over perioden, som tilgår sygedagpenge, indenfor handel og transport, mens andelen for hoteller og restauranter er steget mellem 2012 og 2016, *jf. figur 52*. Andelen af sygemeldte for transport ligger i hele perioden væsentlig over de øvrige grupper.

Figur 51. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på undergrupper i branchen, 1.000 personer

Figur 52. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på undergrupper i branchen, andel

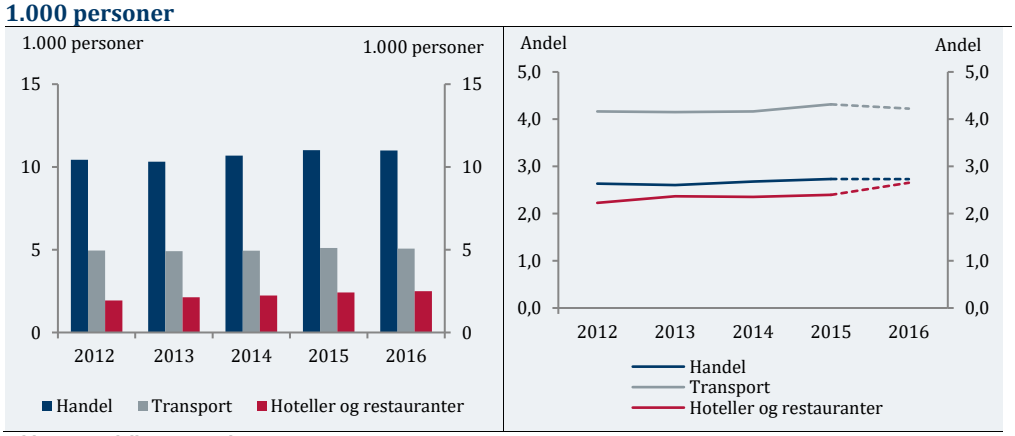

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.
Anm: Arbejdsstyrken (den del der er i beskæftigelse) for 2016 i hver af brancherne er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012 til 2015 i hver af brancherne. Derfor er kurverne stiplede mellem 2015-2016.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for personer i hver undergruppe indenfor branchen, der har betydning for den øgede tilgang til sygedagpenge, så vil kurverne i figur 53 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer, der tilgik sygedagpenge, steg samlet set indenfor alle grupper i perioden fra 2012 til 2016, når der tages højde for udviklingen i arbejdsstyrken i den pågældende branche, *jf. figur 53*.

Selvom alle grupper stiger, så er der alligevel forskel i deres udvikling. For gruppen af transportansatte er der ingen stigning før 2014 til 2015, og derefter falder den mellem 2015 og 2016 til et niveau 1 pct. over, hvad udviklingen i arbejdsstyrken for gruppen tilsiger. En lignende udvikling finder sted for ansatte indenfor handel. Her er der først et mindre fald fra 2012 til 2013, og derefter en stigning frem til 2015, som stagnerer frem til 2016, som lander på et niveau 4 pct. højere end forventet, *jf. figur 53.*

Anderledes ser det ud for ansatte i hotel- og restaurationsbranchen. Her skete der en kraftig stigning fra 2012-2013, hvorefter der var et år med et mindre fald, efterfulgt at endnu en stigning fra 2014 til 2015, og en endnu kraftigere stigning fra 2015 til 2016. Samlet set er der sket en stigning på 19 pct. fra 2012 til 2016, *jf. figur 53*.

Figur 53. Indeks (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

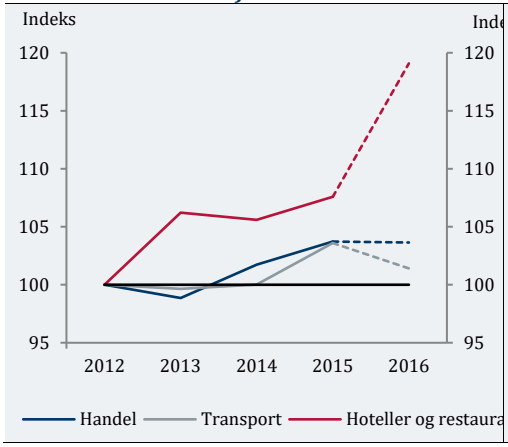

Tabel 19. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang - Handel	570
- pga. øget population	190
- pga. øget andel	390
Øget tilgang - Transport	110
- pga. ændret population	40
- pga. ændret andel	70
Øget tilgang - Hoteller og restauranter	560
- pga. ændret population	160
- pga. ændret andel	400

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.
Anm: Arbejdsstyrken (den del der er i beskæftigelse) for 2016 i hver af brancherne er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012 til 2015 i hver af brancherne. Derfor er kurverne stiplede mellem 2015-2016.

Tilgang til sygedagpenge for industri, råstofudvinding og forsyningsvirksomhed

Branchen for industri, råstofudvinding og forsyningsvirksomhed er antalsmæssigt den tredjestørste bidrager til tilgangen til sygedagpenge. Det er samtidig blandt de brancher, der står for den største mertilgang i perioden fra 2012 til 2016 i faktiske tal, når der tages højde for branchestørrelse. Det er derfor relevant at se nærmere på, hvordan udviklingen har været i de underliggende arbejdsområder indenfor branchen. For denne branche vises de tre største undergrupper, som hver især står for en tilgang til sygedagpenge på mere end 1.000 personer. Det drejer sig om føde-, drikke- og tobaksvareindustri, maskinindustri og metalindustri.

Der er været en samlet stigning for hver undergruppe fra 2012 til 2016, men antallet svinger, og der er derfor ikke tale om en jævn stigning for hvert år i perioden, *jf. figur 54*.

Der har samlet set været stigende andel af ansatte, som tilgår sygedagpenge, indenfor alle undergrupperne, men ligesom for udviklingen i faktisk antal, så er der ikke tale om jævn stigning i hele perioden. Særligt stiger andelene for metalindustri og maskinindustri mellem 2014 og 2015, hvorefter de falder frem til 2016, *jf. figur 55.*

Figur 54. Tilgang til sygedagpengesystemet fra industri, råstofudvinding og forsyningsvirksomhed, 1.000 personer

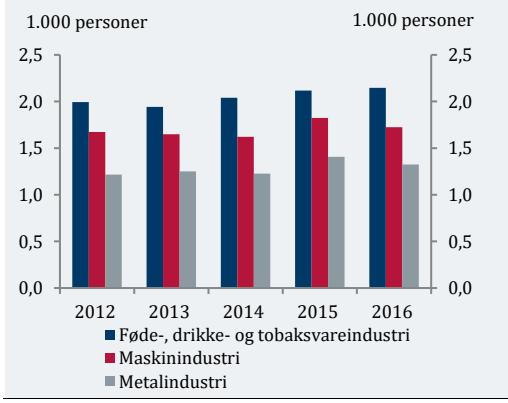

Figur 55. Tilgang til sygedagpengesystemet fra industri, råstofudvinding og forsyningsvirksomhed, andel

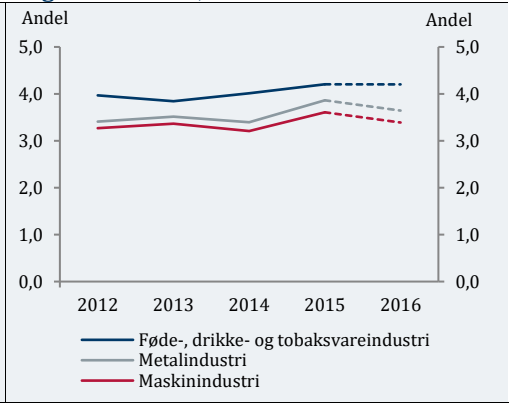

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.
Anm: Graferne viser kun udviklingen i tre af brancherne under "industri, råstofudvinding og forskningsvirksomhed". De tre brancher havde en tilgang i 2012 på over 1.000 personer. Arbejdsstyrken (den del der er i beskæftigelse) for 2016 i hver af brancherne er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012 til 2015 i hver af brancherne. Derfor er kurverne stiplede mellem 2015-2016.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for personer i hver undergruppe indenfor branchen, der har betydning for den øgede tilgang til sygedagpenge, så vil kurverne i figur 56 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer, der tilgik sygedagpenge, steg indenfor alle grupper i perioden fra 2012 til 2016, når der tages højde for udviklingen i arbejdsstyrken i den pågældende branche, *jf. figur 56*.

Selvom alle grupper stiger, så er der alligevel forskel i deres udvikling. For gruppen af ansatte indenfor føde-, drikke og tobaksvareindustri er der et fald fra 2012 til 2013, og derefter stiger den jævnt de følgende år til et niveau 7 pct. over, hvad udviklingen i arbejdsstyrken for gruppen tilsiger, *jf. figur 56.*

Det svarer til, at der er tilgået godt 120 personer til sygedagpenge af personer ansat i føde-, drikke og tobaksvareindustri, udover det, som kan tilskrives den generelle udvikling i arbejdsstyrken for denne undergruppe, *jf. tabel 19.*

Anderledes ser det ud for ansatte i metalindustrien og maskinindustrien. Her skifter udviklingen fra år til år. Først var der en stigning fra 2012 til 2013, derefter fulgte et fald fra 2013 til 2014, og derefter endnu en stigning fra 2014 til 2015, som igen efterfølges af et fald fra 2015 til 2016. Samlet set er der sket en stigning på 4 pct. fra 2012 til 2016 i maskinindustrien og 7 pct. i metalindustrien, *jf. figur 56*.

Det svarer til, at der er tilgået hhv. 90 og 60 personer til sygedagpenge af personer ansatte i hhv. metalindustrien og maskinindustrien, udover det, som kan tilskrives den generelle udvikling i arbejdsstyrken for disse undergrupper, *jf. tabel 20.*

Figur 56. Indeks (hvis andelen i 2012 holdes konstant = 100)

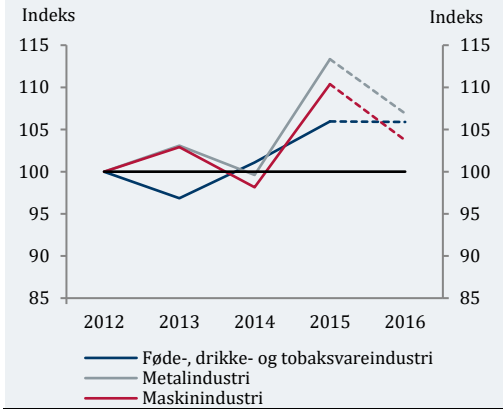

Tabel 20. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang - Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	150
- pga. øget population	30
- pga. øget andel	120
Øget tilgang - Metalindustri	110
- pga. øget population	20
- pga. øget andel	90
Øget tilgang - Maskinindustri	50
- pga. øget population	-10
- pga. øget andel	60

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.
Anm: Graferne viser kun udviklingen i tre af brancherne under "industri, råstofudvinding og forskningsvirksomhed". De tre brancher havde en tilgang i 2012 på over 1.000 personer. Arbejdsstyrken (den del der er i beskæftigelse) for 2016 i hver af brancherne er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012 til 2015 i hver af brancherne. Derfor er kurverne stiplede mellem 2015-2016.

Tilgang til sygedagpenge for erhvervsservice

Branchen for erhvervsservice er antalsmæssigt den fjerdestørste bidrager til tilgangen til sygedagpenge. Det er samtidig blandt de brancher, der står for den største mertilgang i perioden fra 2012 til 2016 i faktiske tal, når der korrigeres for branchestørrelse. Det er derfor relevant at se nærmere på, hvordan udviklingen har været i de underliggende arbejdsområder indenfor branchen. Der er fire underliggende områder i denne branche, hvor den ene er rådgivning mv., den anden er reklame og øvrig erhvervsservice, den tredje er forskning og udvikling og den fjerde er rejsebureauer, rengøring og anden operationel service.

I alle fire undergrupper har der været en stigning i tilgangen i perioden fra 2012 til 2016, *jf. figur 57*. Gruppen rejsebureauer, rengøring og anden operationel service udgør den største gruppe indenfor branchen.

Der har samlet set været stigende andel af ansatte, som tilgår sygedagpenge, indenfor alle undergrupperne, med undtagelse af forskning og udvikling, men her er der ikke tale om en jævn stigning i hele perioden, *jf. figur 58.* Andelen som har et sygdomsforløb indenfor rejsebureauer, rengøring og anden operationel service er væsentlig højere end for de øvrige grupper i branchen.

Figur 57. Tilgang til sygedagpengesystemet fra erhvervsservice, 1.000 personer

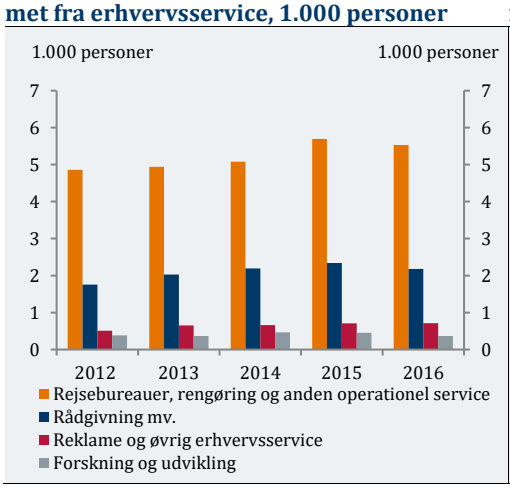

Figur 58. Tilgang til sygedagpengesystemet fra erhvervsservice, andel

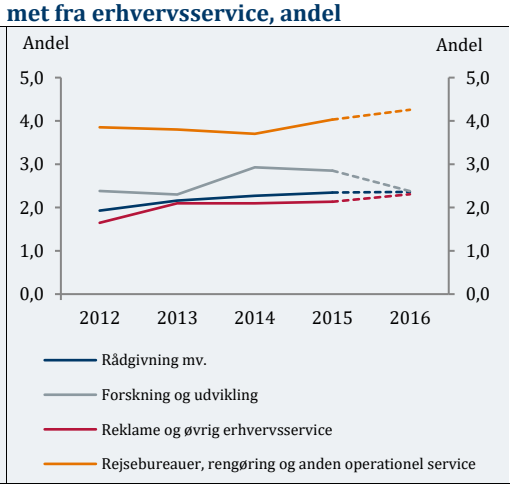

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.
Anm: Arbejdsstyrken (den del der er i beskæftigelse) for 2016 i hver af brancherne er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012 til 2015 i hver af brancherne. Derfor er kurverne stiplede mellem 2015-2016.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for personer i hver undergruppe indenfor branchen, der har betydning for den øgede tilgang til sygedagpenge, så vil kurverne i figur 59 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer, der tilgik sygedagpenge, steg indenfor alle grupper med undtagelse af forskning og udvikling, i perioden fra 2012 til 2016, når der tages højde for udviklingen i arbejdsstyrken i den pågældende branche, *jf. figur 59*.

Rejsebureauer, rengøring og andet operationelt arbejde adskiller sig fra de andre undergrupper ved, at der stort set ikke sker ændringer i tilgangen til sygedagpenge udover, hvad der kan forventes på baggrund af udviklingen i arbejdsstyrken, før 2014. Der

sker en stigning fra 2014 til 2016, som betyder, at der er en stigning på 10 pct. ud over det, der kan forventes i 2016, *jf. figur 59.*

Stigningen svarer til, at der er tilgået knap 900 personer til sygedagpenge af personer ansat i rejsebureauer, rengøring og andet operationelt arbejde, udover det, som kan tilskrives den generelle udvikling i arbejdsstyrken for denne undergruppe, *jf. tabel 21.*

Indenfor forskning og udvikling svinger udviklingen, og i perioden sker der kun en stigning fra 2013 til 2014, som herefter falder frem til 2016, og dermed ikke giver anledning til en højere andel end det, der kunne forventes med udgangspunkt i arbejdsstyrken, *jf. figur 59.*

For rådgivning mv. og reklame og øvrige erhvervsservice sker der stigninger gennem hele perioden, og rådgivning mv. stiger med 22 pct. mere end forventeligt, og reklame og øvrig erhvervsservice stiger med 40 pct. mere end forventeligt, *jf. figur 59.*

Det svarer til, at der er tilgået hhv. godt 420 og godt 210 personer til sygedagpenge, udover, hvad der kan tilskrives den generelle udvikling i arbejdsstyrken for disse undergrupper, *jf. tabel 21.*

Figur 59. Indeks (hvis andelen i 2012 holdes konstant = 100)

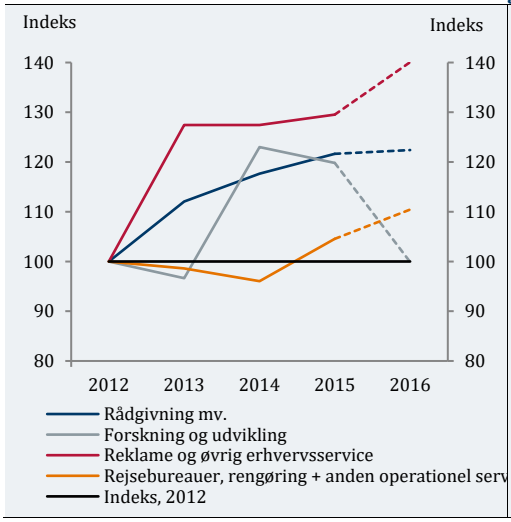

Tabel 21. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang - Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	900
- pga. øget population	350
- pga. øget andel	540
Øget tilgang – Rådgivning mv.	520
- pga. øget population	100
- pga. øget andel	420
Øget tilgang – Reklame og øvrig erhvervsservice	230
- pga. øget population	20
- pga. øget andel	210
Øget tilgang – Forskning og udvikling	0
- pga. øget population	0
- pga. øget andel	0

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.
Anm: Arbejdsstyrken (den del der er i beskæftigelse) for 2016 i hver af brancherne er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012 til 2015 i hver af brancherne. Derfor er kurverne stiplede mellem 2015-2016.

Tilgang til sygedagpenge for bygge og anlæg

Branchen for bygge og anlæg er antalsmæssigt den femtetørste bidrager til tilgangen til sygedagpenge. Det er samtidig blandt de brancher, der står for den største mertilgang i perioden fra 2012 til 2016 i faktiske tal, når der korrigeres for branchestørrelse. Der er kun ét underliggende område i denne branche.

I alle bygge og anlæg har der været en stigning i tilgangen i perioden fra 2012 til 2016, *jf. figur 60*.

Der har samlet set været stigende andel af ansatte, som tilgår sygedagpenge, men her er der ikke tale om en jævn stigning i hele perioden, *jf. figur 61.*

Figur 60. Tilgang til sygedagpengesystemet fra bygge og anlæg, 1.000 personer

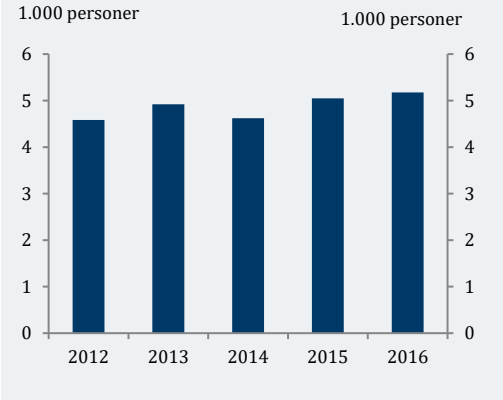

Figur 61. Tilgang til sygedagpengesystemet fra bygge og anlæg, andel

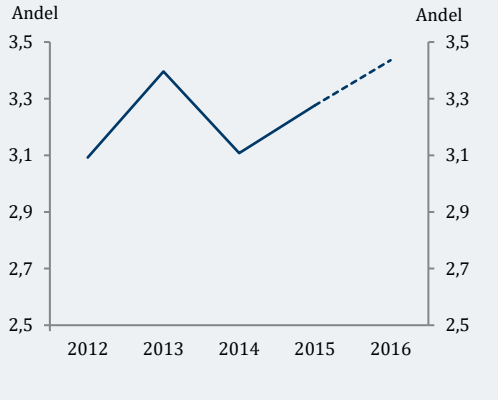

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.
Anm: Arbejdsstyrken (den del der er i beskæftigelse) for 2016 i hver af brancherne er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012 til 2015 i hver af brancherne. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for personer i branchen, der har betydning for den øgede tilgang til sygedagpenge, så vil kurverne i figur 62 være sammenfaldende med indeks på 100.

Andelen af personer, der tilgik sygedagpenge, steg kraftigt i perioden fra 2012 til 2016, når der tages højde for udviklingen i arbejdsstyrken i den pågældende branche, *jf. figur 62*.

For bygge og anlæg sker der en brat stigning mellem 2012 og 2013, som falder mellem 2013 og 2014. Mellem 2014 og 2016 sker en stigning, som betyder, at der er en stigning på 60 pct. ud over det, der kan forventes i 2016, *jf. figur 62.*

Stigningen svarer til, at der er tilgået knap 520 personer til sygedagpenge af personer ansat i bygge og anlæg, udover det, som kan tilskrives den generelle udvikling i arbejdsstyrken for denne undergruppe, *jf. tabel 22.*

Figur 62. Indeks (hvis andelen i 2012 holdes konstant = 100)

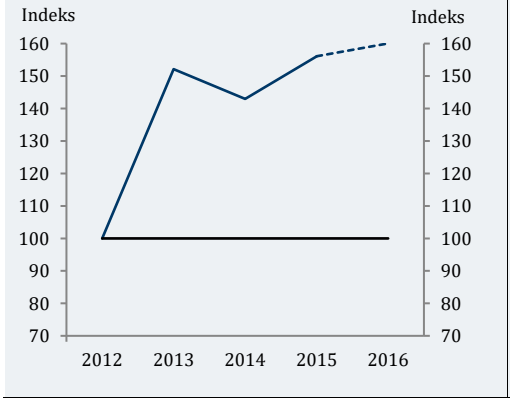

Tabel 22. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Øget tilgang – Bygge og anlæg	590
- pga. øget population	70
- pga. øget andel	520

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.
Anm: Arbejdsstyrken (den del der er i beskæftigelse) for 2016 i hver af brancherne er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012 til 2015 i hver af brancherne. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.

Tilgang til sygedagpenge fordelt på faggruppe

En anden måde at undersøge på, om der er sket en stigning i tilgangen til sygedagpengesystemet, er ved at tage udgangspunkt i udviklingen for forskellige faggrupper.

I den forbindelse er der anvendt de såkaldte DISCO-koder, som er et redskab, der kan bruges til at organisere ansættelser indenfor forskellige grupper med udgangspunkt i de opgaver, der udføres i ansættelsen. Der anvendes her den laveste detaljeringsgrad, som giver mulighed for inddeling i ti grupper.

En af klassifikationerne er "arbejde, som forudsætter viden på højeste niveau", og en placering i denne gruppe hænger oftest sammen med en videregående uddannelse, der har varet mellem 3 og 6 år. En anden klassifikation er "arbejde, som forudsætter viden på mellemniveau". Den viden og de færdigheder, der er nødvendige her, kan eksempelvis erhverves gennem 1-3 års videregående uddannelse.

Tilgangen til sygedagpengesystemet i faktiske tal er steget mest for personer, der har et arbejde, som forudsætter viden på højeste niveau, og for personer, der har et almindelig kontor- og kundeservicearbejde i perioden 2012-2016, *jf. figur 63*.

I 2016 havde knap 23.000 af de personer, som tilgik sygedagpenge, et arbejde, som forudsætter viden på højeste niveau, sammenlignet med godt 19.800 i 2012. For gruppen af personer, der havde et arbejde indenfor almindelig kontor- og kundeservicearbejde, var der godt 7.800 personer, der tilgik sygedagpenge i 2016, sammenlignet med knap 7.000 i 2012.

Figur 63. Tilgang i sygedagpengesystemet fordelt på fagklassifikation

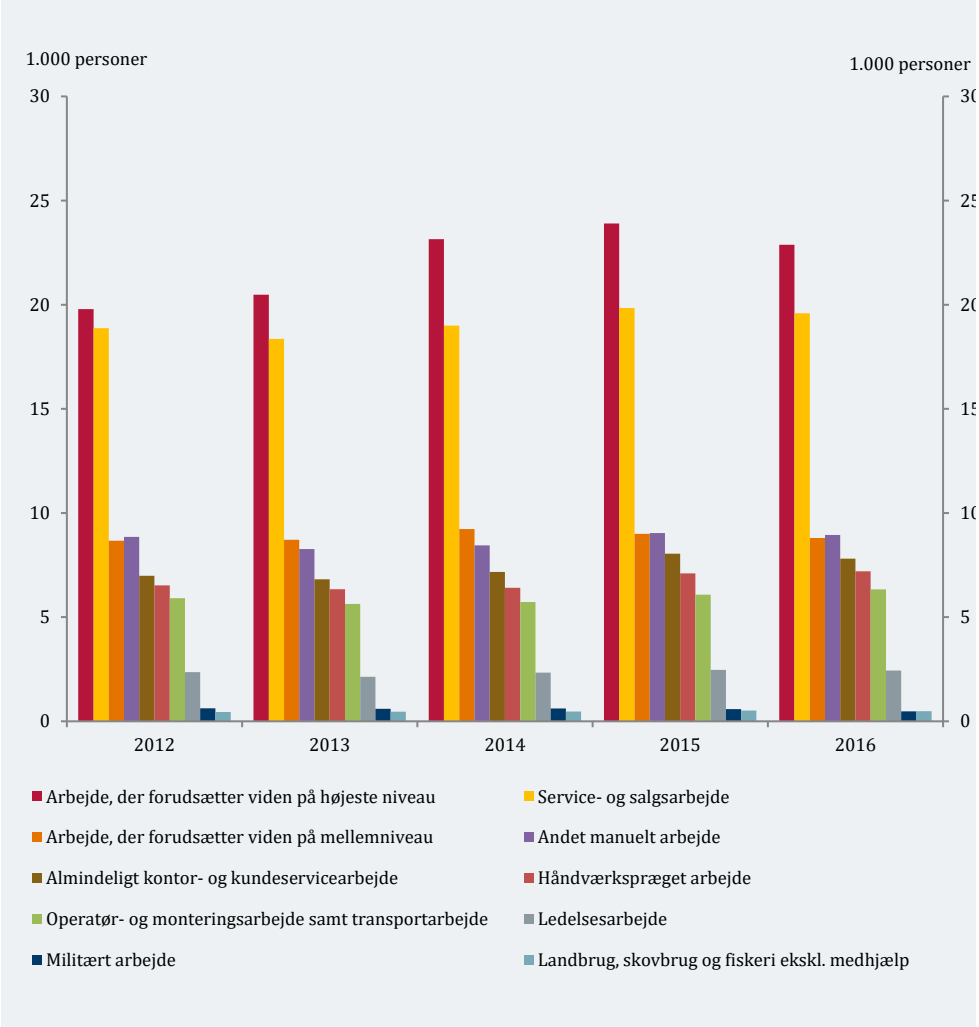

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.

Indenfor arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau, som udgør den største gruppe, er der sket en stigning i andelen fra 2012 til 2015, hvorefter andelen faldt igen i 2016, hvor personer tilgår sygedagpengesystemet, *jf. figur 64*. Niveauet i 2016 var 3,6 pct. og niveauet i 2012 var 3,4 pct.

Hvis det kun er den generelle udvikling i arbejdsstyrken for personer i hver fagklassifikation, der har betydning for tilgangen til sygedagpenge, så vil kurverne i figur 66 og 67 være sammenfaldende med indeks på 100.

For gruppen, som arbejder med viden på højeste niveau, er der sket en stigning på 7 pct. udover, hvad der kunne forventes set i forhold til udviklingen i omfanget af arbejdsstyrken for gruppen. Tilsvarende er det 6 pct. for gruppen med arbejde på mellemniveau i 2016, *jf. figur 66 og tabel 23.*

Og tilsvarende for grupperne håndværkspræget arbejde og operatør-, monterings- og transportarbejde er der stigninger på knap 6 pct., *jf. figur 67 og tabel 24*.

Figur 64. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på faggrupper, andel

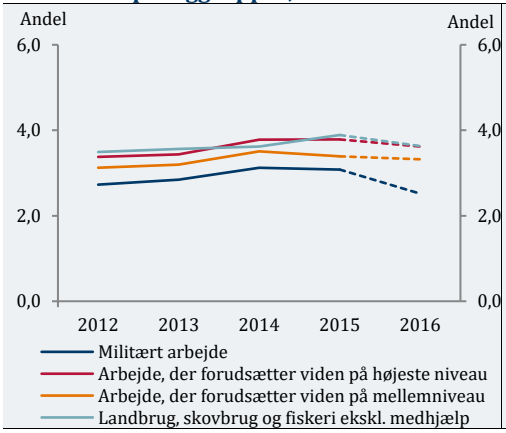

Figur 65. Tilgang til sygedagpengesystemet fordelt på faggrupper, andel

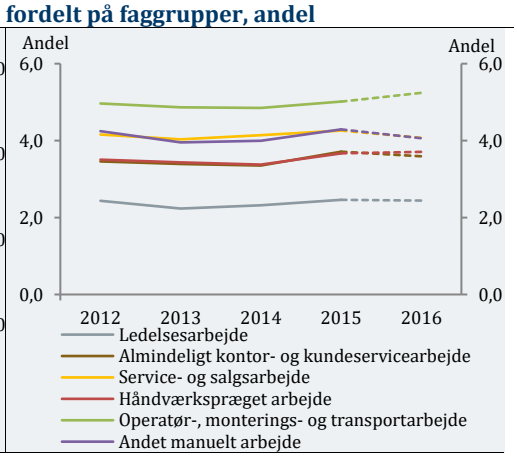

Figur 66. Indeks (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

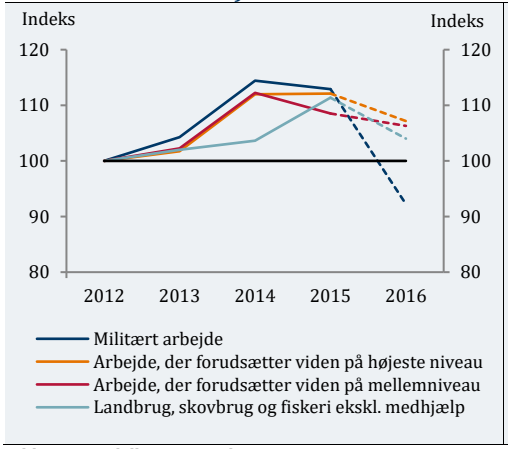

Figur 67. Indeks (hvis andelen i 2012 blev holdt konstant = 100)

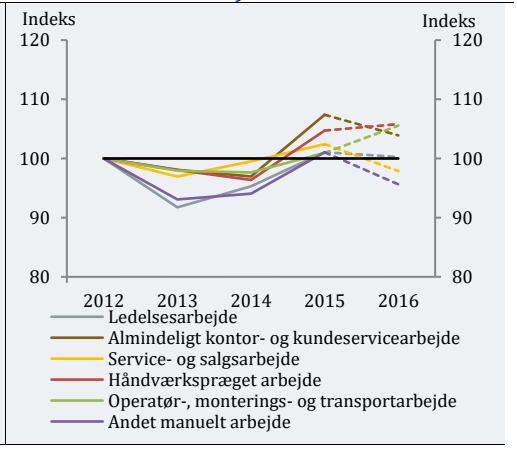

Kilde: Lovmodellen og egne beregninger.

Anm: Arbejdsstyrken (den del der er i beskæftigelse) for 2016 i hver af faggrupperne er approksimeret på baggrund af det faktiske befolkningstal og den faktiske arbejdsstyrkes gennemsnitlige andel af befolkningen fra 2012 til 2015 i faggrupperne. Derfor er kurven stiplet mellem 2015-2016.

Tabel 23. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
	-
Ændret tilgang - Militært arbejde	100
	-
- pga. øget population	100
- pga. øget andel	-
Øget tilgang - Viden på højeste niveau	3.100
- pga. øget population	1.600
- pga. øget andel	1.500
Ændret tilgang - Viden på mellemniveau	100
- pga. øget population	-400
- pga. øget andel	500
Øget tilgang - Landbrug, skovbrug og fiskeri	-
- pga. øget population	-
- pga. øget andel	-

Tabel 24. Ændret tilgang som følge af ændret population og ændret andel, der tilgår

	Antal personer
Ændret tilgang - Ledelsesarbejde	100
- pga. øget population	100
- pga. øget andel	-
Øget tilgang - Almindeligt kontor- og kundeservicearbejde	800
- pga. øget population	500
- pga. øget andel	300
Ændret tilgang - Service- og salgsarbejde	700
- pga. øget population	1.100
- pga. øget andel	-400
Øget tilgang - Håndværkspræget arbejde	700
- pga. øget population	300

	- pga. øget andel	400
	Øget tilgang - Operatør-, monterings- og transportarbejde	400
	- pga. øget population	100
	- pga. øget andel	300
	Ændret tilgang - Andet manuelt arbejde	100
	- pga. øget population	500
	- pga. øget andel	-400